

AKTUÁLNÍ ANKETA
KE KRAJSKÝM PŘEHLÍDKÁM

DĚTSKÁ
SCÉNA

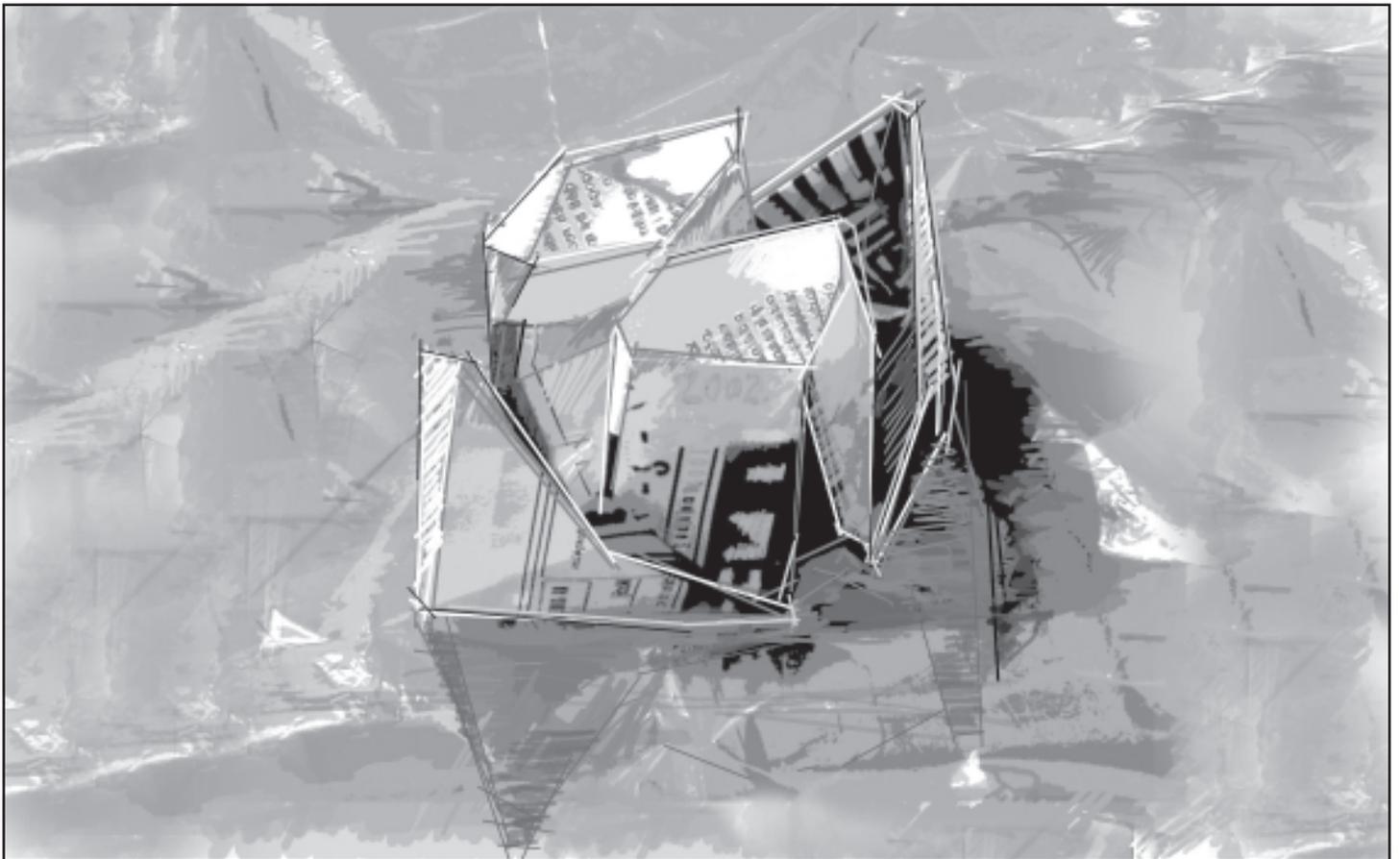
ZPRÁVY
Z KRAJSKÝCH PŘEHLÍDEK

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

číslo - 0

pátek - 14. června 2002

TRUTNOV



ANKETA

Jaké otázky vás napadaly na letošním krajském kole dětské recitační/divadelní přehlídky?

Jak od příštího roku zajistit, aby se soubory a sólisté dozvěděli, kde a kdy se konají krajské přehlídky?

Mají být na krajskou a posléze i celostátní přehlídku navrhovány jen "velké", "ambiciózní", objevené inscenace, nebo také kvalitní, byť "malé" pořady, na nichž je vidět, jak lze pracovat s dětmi menšími nebo se začátečníky?

Jak to udělat, aby o přehlídky dětských souborů měla zájem média, a tudíž se o nich dozvěděla širší veřejnost?

Čím to, že tolik (a nejen malých) dětí trpí artikulačními vadami?

Co při recitaci s písňovými texty (Suchý, Nohavica, Brel, Svěrák...)?

Jak přesvědčit učitele základních škol, že přednes je vydatným prostředkem literární výchovy, dokážu-li s ním pracovat?

J. Provazník

Jak se už provždy vypřádat s každoročními námitkami některých učitelů

gymnázií a ZŠ, ze společně soutěží se žáky ZUŠ? Vždy dokládám: 1. Že jde o osobnost učitele, o jeho chuť se věnovat přednesu. 2. Že skutečně nemohu po týdenní či čtrnáctidenní práci očekávat stejné výsledky jako od půlroční. 3. Že i učitelé ZUŠ u 1. a 2. kategorie dělají přednes dobrovolně, nemají ho též v osnovách - a tudíž ani vyhrazené hodiny. 4. Že jsou učitelé ze ZŠ a gymnázií, kteří mají výsledky, neboť se dětem více věnují (u nás v kraji Nejdek, Mariánské Lázně, Aš). Ale bohužel... uběhne rok a přijde další...a další...a budou chodit.

I. Konývková

Vyjdeme, či nevyjdeme?
Kde na to každý rok vyžebrať?
Troufneme si na tohle i za rok?

S. Rychecký

Otvírání 2002 – Pražská přehlídka dětského divadla - Karlínské Spektrum 20.4.2002

Při zpětném pohledu (s téměř dvouměsíčním odstupem) na to, co jsem viděl na Pražské regionální přehlídce se mi nejvíce vracejí dvě představení. Jedno jako divadelně neobvyklé (Japonské pohádky souboru TY-JÁ-TR (Co?!), vedoucí Radka Tesárková) a druhé jako sociálně neobvyklé (Odporná FBI Dramatického kroužku Frajeris ZŠ Grafická, vedoucí Helena Poláková). K oběma těmto inscenacím se dále ještě na konci článku vrátím. A tak teď tedy k ostatnímu, co přehlídka nabídla.

Viděli jsme dvě vcelku zdařilá představení, která lze zařadit do kategorie recitačních pásem (**My a bajky, ZUŠ u Prosecké školy**, vedoucí J. Morávková a **Epizody Školní, Gymnázium J. Keplera**, vedoucí Eva Wasková). Děti se v prvním případě Bajek dosti ztěžka potýkaly především s rekvizitami - polštáři, které měly pomáhat spojit jednotlivé výstupy v celek představení, ve druhém případě – Epizodách školních - byla znát určitá nevyváženost a to jak v řazení a akcentování některých textů, kdy nebylo zřejmé (především v případě úvodního textu), zda se jedná o rámeček celého představení, nebo jen o jeden z listů školního leporela, tak i v určité nevyváženosti kvality recitačních partů jednotlivců.

Dalším z nabídnutých žánrů byla "klasická" pohádka (**Dlouhý, Široký a Bystrozraký, ZŠ Umělecká**, vedoucí Běla Ježková). Inscenace byla zpracována v intencích školního představení, kdy se proti poctivé snaze všech aktérů vytvořit pěkné iluzivní představení stávi ne příliš vysoká kvalita použitého textu, kostýmů a rekvizit na jedné straně a nepřipravenost dětí na hraní "velkých" rolí na straně druhé.

Do další kategorie by bylo možné zařadit sympatický pokus o vlastní divadelní ztvárnění literárního textu (**Medvídek PÚ, SUNAR Praha**, vedoucí Adéla Gemrothová), kdy si člověk (který si to v životě i sám zažil na vlastní kůži) uvědomuje, jak daleká a náročná je cesta mezi kvalitní literaturou, kterou má rád a divadlem, které chce předvést divákům.

Další kategorii, a to studentské recesistické divadlo (**Bludička, Gymnázium J. Nerudy**, vedoucí Jindřich Mára) se dostalo na přehlídce ke hranici svých současných možností, kdy spontánně vzniklé představení pro obveselení svých blízkých narazí ve "velkém světě" přeci jen na nutnost poněkud kultivovat herecké výkony a nehledat zdroj komiky například v tom, že se hrající odbourávají vlastními gagy.

A teď na závěr ke dvěma představením, která patřila na přehlídce k nejzajímavějším:

Divadelně neobvyklým a příjemným představením byly **Japonské pohádky**, které vznikly ve spolupráci českého souboru **TY-JÁ-TR**, vedeného českou vedoucí a hostujícího japonského režiséra (Noriuki Sawa). Kromě zdařilé výtvarné stránky a zajímavého členění hereckých partů mezi dvě skupiny dětí, které se v rolích střídají, je nepřehlédnutelná schopnost dětí sdílet divákovi poněkud exotické a místy i kruté pohádky z japonského prostředí. Inscenace dosahovala nejpůsobivějšího dojmu především v okamžicích stylizovaného a rytmizovaného pohybu dětských herců.

Za sociálně neobvyklé představení jsem označil inscenaci **Odporná FBI dramatického kroužku Frajeris ze ZŠ Grafická**, které nám nabízí nezvyklý pohled do usměrňované improvizací skupiny romských dětí, které hrají (improvizují) vlastní detektivní příběh. Na představení je fascinující nejen taneční a pohybová dovednost dětí, ale také absolutní soustředěnost všech hrajících na probíhající akci. Spád představení většinou dává zapomenout na to, jaký soubor s jazykovým i sociálním handicapem musely děti zvládnout, než vzniklo toto představení, které je spíše úkazem, než divadlem v klasickém slova smyslu.

Porota, která pracovala ve složení Eva Machková, Jaroslav Provazník a Radim Svoboda, (kávu a čaj vařil Jakub Hulák) vybrala k přímému postupu na Dětskou scénu 2002 Japonské pohádky souboru TY-JÁ-TR (CO?!). Do širšího výběru nominovala Epizody školní souboru Gymnázia Jana Keplera.

Radim Svoboda

Pražská přehlídka dětských recitátorů opět v Kobylisích

Byla doba, kdy jsem na pražské (krajské) přehlídky sólových recitátorů nechodil moc rád. Často trpěly organizačními zmatky, někdy až totálním chaosem v přípravných fázích i v průběhu akce samé, mnohdy se konaly v nedůstojných nebo zcela nevhodných podmínkách (Divadlo Solidarita), nahuštěny do co nejmenšího možného času, takže nejen porotci, ale i děti, učitelé a rodiče mohli mít pocit (a leckdy ho opravdu měli), že by bylo nejlepší, aby příliš nezdržovali, když už se "to" musí konat... Zkrátka pražské přehlídky měly mnohdy charakter akcí "pro čárku".

Neříkám, že všechny neduhy pražských přehlídek zmizely, ale leccos se v posledních několika letech daří výrazně vylepšovat. Podstatnou zásluhu na tom mají - samozřejmě, jak jinak - konkrétní lidé, kteří vědí co, proč a jak v pravou chvíli udělat. A kteří pochopili, že nejde o žádný "relikv" totalitního systému, který je vymyšlen jen proto, aby otravoval život učitelům a potažmo školám, ale že přednes - dělají-li ho s dětmi a mladými lidmi poučení pedagogové - může mít podstatný vliv na to, co dnešním dětem tolik chybí: na získávání vztahu ke kvalitní literatuře, ke schopnosti (a dovednosti!) text aktivně vnímat a orientovat se v něm, k získávání mluvních dovedností a ke schopnosti kultivovaně vystupovat na veřejnosti a samozřejmě k rozvoji tvořivosti a aktivnímu přístupu ke světu, ve kterém žijí. Mezi těmi, kdo význam dětského přednesu (a přehlídek jako prostředku k rozvoji tohoto oboru a k vzájemné inspiraci dětí i pedagogů) pochopili, na prvním místě v Praze jmenujme Evu Bazíkovou z DDM Přemyslská v Praze-Kobylisích. Ta se pražské (krajské) přehlídky dětských recitátorů obětavě ujala před čtyřmi lety, v roce 1998 (troufla si na ni až po předchozí několikaleté zkušenosti s příkladným pořádáním obvodních přehlídek). O jejím přístupu k věci svědčí výmluvně i to, že letos byla ochotná přehlídku pořádat i s rizikem, že od Magistrátu hl. m. Prahy nedostane na akci ani korunu. (Ostatně ještě necelý měsíc před přehlídkou to tak vypadalo...) Vydátně jí přitom pomáhaly její spolupracovnice Jana Machalíková a Hana Šimonová, které navíc vedly i dílny pro recitátory, a další kolegové z DDM Přemyslská, díky nimž měla přehlídka a dílna důstojný a pohodový průběh. Nelze pominout ani Jakuba Huláka z ARTAMY, který kromě toho, že je "ústředním" odborným pracovníkem pro dětské divadlo a dětský přednes s celorepublikovou působností, se každoročně obětavě ujímá mravenčí a často nepřilíš vděčné koordinační role v rámci Prahy, a to v obou "podoborech" - dětském divadle a přednesu. Jsou obvodní přehlídky, které fungují dobře nebo alespoň standardně (Praha 8, Praha 6, Praha 7), ale jsou obvodny, které tuto pomoc potřebují jako sůl, protože tam přehlídky pořádají lidé, kteří jsou buď organizačně málo zdatní, nebo prostě netuší - či nechtějí tušit -, jaký smysl dětský přednes má, a co tudíž potřebuje. Např. na Praze 3 mají - obávám se - představu, že přednes je jakousi sportovní disciplínou, takže je třeba přehlídku "sfouknout" v co nejkratším čase - už aby bylo po všem a šli jsme všichni domů. Samostatnou kapitolou byla letos obvodní přehlídka na Praze 10, kterou Irena Hušinová pořádala z nepochopitelných důvodů zcela nekoordinovaně mimo domluvené termíny a opět ve velmi problematických podmínkách divadla Solidarita.

Navzdory všem těmto problémům je však třeba přesto poděkovat - stejně jako to učinila Eva Bazíková na závěr kobylské krajské přehlídky - všem, kdo se v obvodech nezalekli zmatku, který letos způsobilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy tím, že vyřadilo recitační přehlídky z akcí typu A, a přehlídky nakonec uspořádali. Organizátoři obvodních kol a jejich poroty se tak zasloužili o to, že úroveň pražské přehlídky byla letos ve všech kategoriích skutečně vysoká. Porota (Nina Martínková, Jakub Hulák a Jaroslav Provazník) tak měla vesměs příjemnou povinnost oprávněně chválit, bavit se převážně o dílčích problémech a rozdávat nejen ceny s postupem, ale v každé kategorii i množství dalších cen a čestných uznání.

Už statistika je výmluvná: V I. kategorii vystoupilo 21 recitátorů, z toho pět udělila porota cenu a čtyřem ještě k tomu čestné uznání. V II. kategorii vystoupilo 25 dětí, přičemž kromě dvou recitátorů, kteří postupují do Trutnova, udělila porota dvě ceny bez postupu a devět čestných uznání. Ve III. kategorii recitovalo 21 dětí, dva chlapce vyslala porota na celostátní dílnu, dvěma recitátorům udělila cenu bez postupu a pět čestných uznání. Z vystoupení ve IV. kategorii poslala porota tři recitátory (opět chlapce) do Trutnova, dvěma udělila cenu bez postupu a čtyřem čestná uznání.

Přednesy I. kategorie, jak napovídají předchozí čísla, měly většinou velmi dobrou, až výbornou úroveň. Na rozdíl od starších kategorií tu převažovaly kvalitní veršované texty, zejména z posledních třiceti let. Vedle J. Žáčka a J. Vodňanského se recitovaly verše J. Bruknera, E. Frynty, M. Lukešové, L. Štíplové..., tedy repertoár, který je dětem tohoto věku blízký a přístupný. Bylo potěšitelné, že i těmto začínajícím recitátorům se nejednou podařilo přirozeně, adekvátně svým možnostem vyjádřit to, co je pro interpretaci nezbytnou podmínkou, tedy vztah k zvolenému textu (např. Filip Rut při přednesu Fryntových Pětí kořat nebo Andrea Šleichrtová v Žáčkové Zemi Gramofonie). Jen tu a tam jsme zaslechli nepřirozená

intonační schémata ("vlnkování"), popisné ilustrace přehnaným protahováním vokálů ("dlóóuhý", "vééélký"...) nebo zlozvyk, jinak dost častý u nejmladších recitátorů, číst všechny čárky, nepřirozeně frázovat, až drobit věty či verše.

U druhé kategorie už prózy tvořily více než polovinu repertoáru. Ale i tady porota s radostí konstatovala, že si recitátoři z velké části zvolili vhodné a kvalitní texty (převažovaly autorské pohádky a pohádkové prózy - J. Kahoun, D. Hevier, M. Macourek, I. Hurník, P. Šrut, D. Mrázková...) a že některým problematickým nebo méně výrazným textům zaujatý přednes dětí dokonce pomohl (J. Molavcová, A. Vostrá). Do značné míry výjimečným vystoupením v této kategorii byl přednes Ortenovy Pohádky, k níž si David Semler našel na své úrovni cestu díky zázemí v rodině. Kobyliská přehlídka prokázala, že recitátoři tohoto věku už dokáží - pokud se s nimi ovšem systematictěji pracuje - vystavět své vystoupení jako celek a uvědomovat si, kde je jádro sdělení. Jako výhodné se pro tento věk jeví zvláště texty založené na dialozích, které dětem umožňují uvědomovat si přesněji mluvčího i adresáta, a učit se tak jednat slovem, jak to dokázala zvl. Natálie Smaginová při přednesu Kahounovy Tělesné výchovy. Více než v předchozí kategorii se však objevovaly tendence uchylovat se při charakterizaci postav k prvoplánové hlasové deformaci. Překvapivě bylo relativně velké množství recitátorů, kteří mají ještě v tomto věku potíže se sykavkami.

Drtivá převaha próz na úkor veršovaných textů u III. kategorie je vcelku pochopitelná. Prozaické texty, které mají z větší části epický charakter, a pracují tedy s různými postavami, tedy s různými pohledy na tutéž situaci, nabízejí dětem tohoto věku důležitý prostředek, jak si ověřovat, že na tentýž problém je možné se podívat z různých úhlů pohledu. Žánrový rozptyl byl v této kategorii potěšitelně velký - od autorských pohádek (K. Čapek, I. Hurník) přes text s dětským hrdinou (K. Poláček) až po útvary publicistické (F. Nepil). Také co do kvality byly předlohy většinou dobře voleny, protože dětem poskytovaly dostatek materiálu k interpretaci, k hledání vlastních témat. Z veršovaných textů se objevila dokonce i klasika: příjemná, svébytná interpretace J. Nerudy (Zdeněk Charvát - Romance o Karlu IV.) a přednes staré čínské poezie (Tu Fu a Li Po, jejichž verše si vybral Marek Zima). Jako problém se opět - v posledních letech je to problém téměř tradiční - ukázaly písňové texty (tentokrát byl kamenem úrazu nejen J. Nohavica, ale i J. Brel). Většinou výpěle zapůsobily v ústech starších recitátorů texty J. Žáčka. Na pražské krajské přehlídce jsme s radostí konstatovali, že někteří vedoucí a učitelé, kteří pracují s recitátory ze 6. a 7. tříd, si už troufají vést děti tohoto věku k promyšlenější a jemnější práci na tvaru včetně schopnosti pracovat s gradací, že u dětí úctyhodně rozvíjejí dovednosti související s hledáním osobité stylizace. Jen citlivý a poučený pedagog však dokáže odhadnout, kam až může tímto směrem jít, aby nenutil dětského přednášeče ke křečovitému projevu nebo dokonce k nepřirozenému exhibování. (I takové náznaky jsme v Praze tu a tam zahlédli a zaslechli.) To je ovšem mimořádně náročný úkol, na který nestačí jen prostá učitelská intuice, ale je k tomu třeba systematictější vzdělávání v literární teorii, a hlavně v metodice práce s dětským přednášečem (včetně metodiky mluvní výchovy).

IV. kategorie - byť i tady mohla porota ocenit několik pozoruhodných vystoupení (zvl. Jan Cina s velmi pěkně vystavěnými Medovými léty I. Krause, Jonáš Zbořil s Nalezenými rukopisy W. Allena, přednesenými s očividným nadhledem a smyslem pro autorovu poetiku) - nastolila několik problémů, které jsou pro tento věk příznačné a vyskytují se na přehlídkách v poslední době častěji. V první řadě je to problém přednesu vlastních textů, které zřídka bývají opravdu kvalitní, ale hlavně neumožňují recitátorům získat nutný odstup k jejich interpretaci. Typickým příznakem tohoto věku, který by neměl žádný pedagog přehlédnout, je pochopitelný, z ontogeneze známý pokles celkové kultivovanosti projevu. Je zcela normální, že jsou děti v tomto věku na jevišti (ale i v civilu) "zhroutené", povolené v těžišti nebo zas nepřirozeně přepjaté. Kultivační funkce veřejného vystupování je tu evidentní. Dokáže ji však u pubescentů rozvíjet jen ten pedagog, který ví, jak na to. Ještě více než u předchozí kategorie je u těchto recitátorů zřetelná snaha cíleně hledat osobitost, výraznou stylizaci, která však nejednou ještě naráží na malé přednášečské dovednosti nebo i malou technickou vybavenost. Takoví přednášeči se pak uchylují k povrchní výraznosti nebo až k přehrávání, přexponování svého projevu a někdy dokonce až k nebezpečné forzi, nehygienickému, až nebezpečnému tlaku na hlasivky. I tady je na místě připomenout, že pedagog tu může sehrát rozhodující roli. Je-li poučený, pak může výrazně pomoci, v opačném případě může ovšem i uškodit. Samostatnou kapitolou je problém hranice mezi přednesem a divadlem. Někteří přednášeči z nejstarší kategorie se do epického textu "pokládají" do té míry, že vstupují do rolí jednotlivých postav, ztrácejí ze zřetele klíčovou roli vypravěče, a svůj projev drobí do série izolovaných promluv jednotlivých postav, realizovaných v podstatě divadelně. To se v Praze stalo např. Olze Staňkové při přednesu úryvku z knihy V. Vackeho Sonáta pro zraku, a zejména Petru Čermákovu v Krylovově bajce Vik a beránek.

Letošní kobyliská přehlídka byla bezpochyby setkáním příjemným a pro děti i pro jejich rodiče důstojným. (Pomijím nevrly kuloárový projev jednoho nervózního tatínka, který se rozčílil, proč že to ta porota tak protahuje a chce nějaké druhé texty, když už se mělo podle plánu skončit před třičtvrtě hodinou...) Co mě však zarazilo, bylo to, že tu byli s dětmi převážně rodiče, zatímco učitelé byli v povážlivé menšině. (Že by si učitelé nemohli vyšetřit čas o víkend, když vystupuje jejich svěřenec?) Byla to škoda nejen proto, že nebyli svědky toho, jak se přednes většinou jejich dětem povedl, ale také proto, že propásli příležitost inspirovat se (a přiučit se) od kolegů, respektive od jejich dětí. A inspiračních podnětů tu bylo víc než dost! Znovu se mi tak v Kobylisích vracela představa, jak by se právě taková přehlídka (a její obvodní předkola) dala dobře využít jako ideální příležitost pro další vzdělávání učitelů ZŠ, ZUŠ i gymnázií a vedoucích recitačních souborů. Před léty (v lednu 1998) uspořádalo Centrum tvořivé dramatiky v Praze 6 na Červeném Vrchu víkendovou dílnu o dětském přednesu pro učitele z celé Prahy. Nestálo by za to o něčem podobném pouvažovat znovu? Případně takovouto dílnu koncipovat jako kontinuální (od úvodního inspiračního a dramaturgického setkání někdy v prosinci až k dílně shrnující výsledky krajské přehlídky). Možná že by takovýto Klub dětského přednesu mohl být i dobrým impulzem i pro učitele literární výchovy, kteří by mohli objevit v přednesu jednu z cest, jak dětem otevřít cesty ke kvalitní literatuře a k porozumění textu.

Na závěr si neodpustím ještě jednu poznámku: Pražská přehlídka dětských recitátorů se téměř odnepaměti jmenuje Pražské vajíčko. Je to pozůstatek z dob, kdy se konala v těsné blízkosti velikonočních svátků. Časy se však dávno změnily, přehlídka se posunula o měsíc později (neboť to daleko lépe vyhovuje dětem i pedagogům, protože časový odstup mezi okresními/obvodními přehlídkami a přehlídkou celostátní není tak velký jako býval), a tak ten tradiční název a velikonoční rekvizity působí koncem dubna - letos se pražská přehlídka konala 27.-28. dubna - už poněkud kuriózně. Co kdybychom začali uvažovat o změně názvu, který by lépe vystihoval smysl a zaměření akce?

Jaroslav Provozník

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Mělník

V Mělníku se konala opět po roce soutěž regionálního kola v dětské recitaci. Jak o ní psát? Že zaplaťbůh i přesto, že MŠMT vyřadilo v letošním školním roce soutěž recitátorů a recitačních kolektivů (bez konzultace s odborníky!) z přehledu soutěží vyhlášených či alespoň spoluvyhlášených MŠMT, se našlo dost učitelů, kteří cítí potřebu pracovat ve škole s dětmi víc, než jim ukládají jejich povinnosti? Že se našli i pořadatelé okresních a regionálních přehlídek, kteří si uvědomují, že vzdělanost a kultura národa se nedá poměřovat jen vědomostními soutěžemi? Že těžko všichni tito zúčastnění se dočkají pochvaly či vděku svých nadřízených institucí, neb soutěž, kterou ministerstvo ani nevyhlašuje ani nespoufínkuje ani (alespoň!) doporučuje uskutečnit, se stává soutěží okrajovou či zbytečnou (alespoň z pohledu MŠMT)? Zajímalo by mě, jak reagovalo ministerstvo na otevřený dopis Jaroslava Provozníka a Jakuba Huláka, ve kterém žádají přehodnocení stanoviska ministerstva na dětskou recitační soutěž a zda v příštím školním roce se bude moci tato soutěž konat za jiných podmínek. (Pro objektivitu chci ještě dodat, že ve Středočeském kraji přispěl ze svého rozpočtu na soutěž alespoň Krajský úřad.) Těžko pak obviňovat pořadatele, že ani v letošním roce nedokázali připravit pro děti a pro jejich pedagogy žádné doprovodné akce jako odborné semináře či praktické dílny.

Soutěže se zúčastnilo sedmdesát dětí. Jako nejkvalitnější hodnotila porota 2.kategorii, ve které kromě dvou postupujících bylo uděleno pět čestných uznání. Na Dětskou scénu do Trutnova pak postupují z první kategorie Štěpán Laštůvka ze Slaného a Jaroslav Knespl z Brodců, ve druhé kategorii Michaela Hubáčková z Mělníka a Adéla Rumlová ze Slaného.

Třetí kategorií bude na celostátní soutěži reprezentovat Jan Uzel z Černošic a Petr Vízdal z Kralup a ve čtvrté kategorii postoupili Tereza Macháčková z Benešova a Miroslav Kříž z Čáslavi.

Jiřina Lhotská

Stochov se stává pojmem

Když v kruzích, kde se zasvěceně diskutuje o dramatické výchově, dětském divadle a přednesu, padnou jména jako Kaplice, Mělník, Ústí, Trutnov, Bechyň, Ostrov, nemusí se k tomu nic víc dodávat. Všichni vědí, že je řeč o místech, kde má nebo měl tento obor zázemí, kde mnozí dospělí a děti prožili chvíle objevování, setkávání, chvíle, na které se jen tak nezapomíná a ze kterých se čerpá ještě po dlouhou dobu. Takovýmto místem se stává i středočeský Stochov.

V areálu kulturního domu se o v dubnovém víkendu setkali již pátým rokem děti, studenti, jejich učitelé a vedoucí na regionální přehlídce Dětská scéna 2002. Od rána do pozdních večerních hodin se zde přednášelo, hrála se zde divadelní představení, diskutovalo se a pracovalo v seminářích. Navíc se zde ještě nesoutěžně měla možnost setkat i středoškolská divadla (nabídku využily tři soubory, dva ze ZUŠ Rakovník a středoškolský soubor Vrtule ze Slaného.). Vedení následné diskuse o těchto představeních se ujali sami středoškoláci, konkrétně členové divadelního souboru z Gymnázia v Novém Strašecí. Nutno taky dodat, že veškerá iniciativa, nápady, shánění peněz, samotná organizace přehlídky, její uvádění, v neposlední řadě i dvě vystoupení (dokonce i svícení svého představení), je dílem Ivy Dvořákové, profesorky Gymnázia v Novém Strašecí a učitelky LDO ZUŠ tamtéž. Kde na to všechno bere čas, chuť a hlavní sílu... bůh ví. Nebylo by ale namístě pominout všechny ostatní spolumorganizátory v čele s vedoucím KD Tomášem Barochem a jeho týmem, kteří pak zvenčí ne příliš útulnému kulturáku dodali atmosféru místa, kde se člověk cítí být vítaným hostem. Přiznám se, že toto vše mi přišlo na té letošní přehlídce hodnotou nejvyšší. Ne, že bych tím chtěla snižovat kvalitu jednotlivých představení, ale co by bylo platné, mít ve Středočeském kraji kvalitní soubory a nemít kde se vzájemně potkávat a inspirovat.

Z patnácti soutěžních představení se tentokrát dařilo lépe souborům recitačním. Všech sedm (**Sluníčko při ZŠ Kladno, Nepindej při ZUŠ Žatec, děti ze ZŠ Třebotov, Recitační kroužek 3.ZŠ Slaný, Hudlice při ZŠ Hudlice, LDO ZUŠ Nové Strašecí a Bonbónek při ZŠ Letců R.A.F.Nymburk**) přivezlo kvalitní dramaturgii, texty, které děti až na výjimky (Mořena ze Slaného) vzaly za své a s chutí a vědomím společné kolektivní výpovědi je dokázaly sdělit divákovi. Divadelním souborům se zas až tolik nedařilo. Přijelo jich rovněž sedm (**Strašuláci Březnice, Mrst'a Prst'a při ZUŠ Kouřim, Páni kluci ze ZUŠ Žatec, Janek při 3.ZŠ Rakovník, Vrtule ze Slaného, DDS při 9.ZŠ Mladá Boleslav a Dramatický kroužek při KIC Jílové**, který uvedl dvě představení). Ambicióznímu představení DS Vrtule Slaný *Docela inteligentní moucha* podle bajek J.Thurbera chyběl řád, sdělnost a potřeba komunikovat s divákem. Kouřimské *Od La Platty k Fergussonu* na motivy povídky I. Vyskočila s rámcem představení inspirovaným cimrmanovskou poetikou bylo vybudováno v přesné stylizaci, ale použité prostředky, které se opakovaly a vyčerpávaly, způsobily, že představení postupně ztrácelo temporytmus a gradaci. DDS z Mladé Boleslav se pokusil volně přenést půvabné literární vyprávění o divadle – soubor fejetonů K.Čapka Jak vzniká divadelní hra v představení *Jak se dělá divadlo*. Soubor pěvecky i herecky disponovaný s velkým nasazením představil svoji variantu o tom, jak se taky dělá divadlo. Nasazení bylo ovšem tak velké, že někteří (týká se hlavně postavy režiséra) upadali do šarží. Přes jednotlivé problémy tato tři představení spojovala divadelní kvalita a schopnost vytvářet divadelní situace. Ostatní divadelní představení zůstala na úrovni školních představení. Přílišná verbalizace na úkor divadelního sdělení. Představením, které zcela jistě neodpovídá kvalitě regionální přehlídky, byla březnická pohádka *O statečném Kašpárkovi*. Vousatá, hloupá a nevkusná předloha sehraná namalovanými a okostýmovanými dívkami, kterým text nenabídl jinou možnost než se předvádět. Snad jen připomenout, že to nebyla tak úplně jejich chyba, že se musely konfrontovat se svými vrstevníky. Z dvanácti středočeských okresů, proběhla okresní kola pouze v pěti (a to ještě někde pouze díky intervenci I. Dvořákové), takže soubor se může přihlásit na regionální přehlídku přímo. Tak se může stát, že z některého okresu nepostoupí do regionu soubor, který snese podstatně tvrdší měřítka, než soubor z jiného okresu, který jde přímo. Mohou ale soubory za to, že se v jejich okrese nenajde žádný pořadatel, který je ochoten přehlídku uspořádat? Těžko. A organizátorům krajských přehlídek pak zbývá dilema – pozvat soubor, který nechce zůstat v izolaci i za cenu, že se může stát, že kupuje zajíce v pytli (ani zasláný videozáznam nemůže zcela objektivně informovat o inscenaci, pokud jej vůbec někdo dokáže zobrazit). Bude vůbec někdo v budoucnu schopen systémově zastoupit kdysi fungující síť okresních kulturních středisek, budou na to lidi a finance? Těžká odpověď.

Vratme se ale zpátky do Stochova. K přímému postupu na celostátní přehlídku navrhl lektorský sbor ve složení Iveta Dřizhalová, Tomáš Komárek a Jiřina Lhotská recitační soubor dětí ze ZŠ Třebotov s verši E.Frynty a písněmi P.Skoumala *Život je pes aneb "Copak se, tupče, říká lí?"*. Začínající soubor složený z dětí druhých a třetích tříd (společně s jejich panem ředitelem, který zajišťoval hudební doprovod) předvedl až nečekaně vybudované, hravé představení, kde děti v pravdivých situacích a fungujících vztazích soustředěně a spontánně přenesly svoji radost ze hry s verši a písničkami na posluchače. Do širšího výběru pak byly navrženy soubory dva. Recitační soubor Sluníčko při 1.ZŠ Kladno s pásmem *Škola roku 1902* a divadelní soubor DDS při 9.ZŠ Mladá Boleslav s již výše zmíněnou inscenací *Jak se dělá divadlo* na motivy K.Čapka. Kladenské pásmo přineslo neotřelou dramaturgii, kdy východiskem veškerých jevištních situací byla retrospektiva. Společně s interprety, dětmi pátých a šestých tříd, jsme se ocitli ve škole jejich předků před sto lety. Byli jsme svědky zajímavého setkání s lidovou poezií, hádankami a říkadly. Setkání dnešních dětí s dětstvem jejich babiček a prababiček bylo zážitkem po publikum. Děti si na to zahráli s chutí a přirozeně. Lektoři doporučili vedoucí souboru, ještě přesněji vypointovat závěr představení.

Víkend ve Stochově byl inspirativní a tvůrčí. Díky Vám, stochovštím, za to.

Jiřina Lhotská

JIHOČESKÝ KRAJ

Bechyňské jaro 2002

Ve dnech 12. - 13. dubna 2002 se v Bechyni konal již 10. ročník krajské přehlídky dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů Bechyňské jaro.

Nejprve trochu statistiky: přehlídky se zúčastnilo 9 souborů z původně 11 plánovaných, neboť Dramatický kroužek z Českých Budějovic nemohl přijet kvůli nemoci členů a nepřijelo ani HUDRADLO ze Zlivi, jemuž prý ředitel školy kvůli nevyjasněné situaci v souboru účast na přehlídce zakázal.

Jak tedy vypadala samotná přehlídka a které soubory budou hrát na Dětské scéně v Trutnově?

Na letošním Bechyňském jaru se samozřejmě objevily pohádkové příběhy inspirované klasickými pohádkami:

Dětský divadelní soubor Petrovice, který vede *Petr Štěpánek*, se představil dvěma z nich. Nejprve jsme měli možnost zhlédnout představení s názvem **Tři zlaté vlasy děda Vševeda**, jehož základem byla dramatizace Erbenovy pohádky. Představení trvalo více než hodinu a po takovou dobu je obtížné udržet dynamiku představení, výkony herců i soustředění diváků - a souboru se to nepodařilo. Představení bylo zasazeno do rámce vyprávění - babička vypráví malému děvčátku příběh a holčička pak sleduje "zhmotněný" děj na jevišti. Babička i děvčátko jako průvodci celým příběhem jsou po celou dobu představení na jevišti, což se pro představitelku děvčátka ukázalo být příliš náročné. Ze začátku pěkný kontakt mezi ní a představitelkou babičky postupně mizel, a hra pak už nebyla ani holčičku.

Obtížně se projevovaly i v technické oblasti. Cesta Plaváčka za dědem Vševedem byla ztvárněna pomocí stínohry. Texty však byly dlouhé, gesta nevýrazná, takže představení bylo v těchto místech až příliš monotónní. Určitá režijní neobratnost se projevila i v závěru představení, neboť diváci jen velmi obtížně určili jeho konec.

Zcela odlišný charakter mělo druhé představení tohoto souboru. Také zde se vycházelo z pohádkové předlohy, tentokrát z knihy J. Jecha *Žerty s hasrmany a čerty*, a hrálo se **O nebojácném Honzovi**. Na rozdíl od první inscenace měli Petrovičtí velmi jednoduchou scénu - stačil jim stůl uprostřed jeviště, který v jedné scéně představoval pec v rodné chalupě, v další stůl v hostinci atd. Diváci se však dobře orientovali, neboť prostředí bylo vytvářeno i akcemi protagonistů. Líný Honza se na své cestě do světa dostal do začarovaného zámku a musel vydržet tři noci nepromluvit, i když byl stále intenzivněji ohrožován čerty. Zdá se však, že si režie neujasnila, jaký vlastně Honza je, proč je nebojácný: z neznalosti nebezpečí (táta mu řekl, že se nemusí bát ani čertů), a nebo je líný se i bát (i když je pravda, že při dramatizaci textu se výrazně přidržovali předlohy). Celkově však lze říci, že toto druhé představení souboru mělo spád a působilo svěže, což se odrazilo i na příznivém diváckém ohlasu. Největším problémem souboru je však v oblasti mluvy. V okamžiku, kdy děti hrají citově vypjaté scény, kdy vstupují do rolí "drsňáků", přepínají hlasivky, hlas tvoří nesprávně, což škodí jak celkovému vyznění postavy, tak především hercům samotným.

S další pohádkou přijel českobudějovický soubor **Vanelka**, který vede *Stanislava Bumbová*. Pro své vystoupení si soubor vybral příběh o dívce

zrozené ze sněhu, stejně bílé, čisté a pomíjivé. Ano, hrála se **Sněhurka**. Zdá se, že režisérka přecenila možnosti souboru i své vlastní a prostý příběh neúměrně zatížila symbolikou, ve které se mladé herečky jen obtížně orientovaly. Tak se však nemohli orientovat ani diváci. Jako hlavní jevištní výrazový prostředek byla zvolena látka - bílá představovala nevinnost, černá zlo, červená oheň. Slibné byly pasáže, kdy se roční období charakterizovala pomocí flétny a písniček, typických pro dané období. Inscenaci by jistě prospělo, kdyby režisérka chtěla kromě svých představ více realizovat i představy dětí.

S podobným problémem (podílu dětí na podobě inscenace) se potýkalo představení malotřídní školy z **Novosedel**. Žáci této školy hráli pohádku **Popelka**. Už v programu uváděné okolnosti vzniku inscenace napovídaly, jakým směrem se celá práce bude ubírat. Tato pohádka se totiž před 30 lety hrála právě v této škole. Po jejím zrušení a znovuoživení chtěl pan Stanislav Talián obnovit i tradici hraní divadla. Dokázal inspirovat patrně velký okruh lidí - vznikly detailně propracované kulisy (scéna však byla nevyvážená - v jednom obraze realistická náves, ve druhém stylizovaný královský sál...), vznikly bohatě zdobené kostýmy, hrálo všech 11 žáků školy. Cílem bylo ukázat, že i na tak malé škole lze dělat "opravdové" divadlo.

Co však je opravdové divadlo? To přece nespočívá ve vnějších povrchních efektech, ale v opravdovosti zachycení vztahů mezi postavami. Mladí herci si však nemohli poradit s postavou bodrého hospodského, s postavou tajemné stařeny, která pomáhá Popelce, ani s Duchem českého národa, který v závěru hry promluvil ke všem zúčastněným a vyzýval k obrodě národa a k tomu, aby pravda a láska zvítězila nad lží a nenávistí. Přes všechnu snahu působili dětské herci jako karikatury dospělých a celé představení vyznělo jako nepřilíh vkusná parodie divadla z dob národního obrození.

Také lidová slovesnost je bohatým inspiračním zdrojem pro dětské divadlo:

Diváci měli možnost zhlédnout recitačně dramatické pásmo, které připravil **Velišek, soubor ZŠ z Velešína** pod vedením Markéty Ivanové. **Folklorní pásmo** nás provedlo celým rokem - od jara do jara. Děvčata zpočátku zaujala svým temperamentem a výraznou mluvou, ale během 40 minutového představení se jim nepodařilo udržet celistvost pásma. Znovu se potvrdilo, jak důležitá je vhodně volená délka předváděného textu.

Tento problém dobře vyřešila Drahomíra Heverová, vedoucí souboru **Úsměv z Bělčic**, která pro 4 děvčata z 1. a 2. třídy vybrala text **O dvou myškách**. Bez zbytečných rekvizit a pozlátka působili myšky tak přirozeně a bezprostředně, že jim nakonec byla předána i čestná a symbolická cena - "pravý myší" sýr.

Kromě představení inspirovaných lidovou slovesností se na Bechyňském jaru objevily i moderní pohádky a příběhy, které zachycují reálný svět:

Velmi příjemným překvapením, zvláště pro domácí diváky, bylo představení **Bechyně N**, souboru z **1. ZŠ v Bechyni**, které s dětmi nastudoval František Oplatek. Zvolili si Macourkův text **Makaróny jdou na procházku**. Přes obtížnou hratelnost tohoto typu prózy, založené především na slovním humoru a absurditě, bylo představení poměrně dobře zvládnuté. Postava vyprávěče pomáhala posouvat děj dopředu. Představení mělo spád a dobrou dynamiku, což bylo vidět i na úspěchu, který mělo u diváků. Zdá se, že tento soubor je příslibem do budoucna.

Také další dvě představení se odvíjela v rychlém rytmu. **Úsměv z Bělčic** předvedl ještě jedno vystoupení (tentokrát hrála větší děvčata) s názvem **Ach jo...** Šlo spíše o etudu rozehranou kolem první zkušenosti s kouřením. Děvčata velmi dobře předvedla sourozenecké vztahy, přirozeně na sebe reagovala.

Formu pásma etud mělo i vystoupení **Divadla Růže z Českých Budějovic** pod vedením Aleny Vitáčekové. Představení mělo název **Setkání**. Nebylo zcela jasné, zda je to setkání světa lidí a zvířat, či světa mladých a dospělých. Etudy měly různé zdroje inspirace. Některé byly založené na literárním textu (J. Klapka Jerome: *Tři muži ve člunu*, A. de Saint-Exupéry: *Malý princ*), který zachycoval právě vztah světa lidí a zvířat, jiný byl autentickou etudou ze života podnikatele a bezdomovce. Představení skutečně bylo jen letným setkáváním bez jasné spojovací linie. Kladem však byla dobrá připravenost dívek, které dokázaly zvládnout prostor, udržovat stálý kontakt, vnímat se.

Nejvíce však zaujala porotu, ale i diváky, další dvě představení, která nakonec byla navržena na postup na celostátní přehlídku do Trutnova. Do širšího výběru bylo doporučeno vystoupení **ZUŠ Jindřichův Hradec**, které neslo název **Určitě jste o něm slyšeli**. Vedoucí souboru Zuzana Jirsová a Radek Marušák se inspirovali Šrutovým příběhem o Pedrovi, který žil trochu divoce a nepočetně a dokázal každého přelstít. Dařilo se mu to i po smrti, kdy unikl peklu, ošidil anděly a nakonec se zase dostal na zem, kde ho ještě oslavovali. Představení mělo pevnou kompozici s řadou vtipně řešených výstupů (Pedro nastraží na čerty léčku a ti si do pekla odnesou místo něho někoho jiného) Závěr však byl málo rozvinutý, a tak pro diváky málo srozumitelný. Soubor je sice zvyklý pracovat s improvizací přímo na jevišti, ale někde (především v hromadných scénách) by představení pro lepší orientaci prospěl pevnější řád. Mistry bylo hercům i huře rozumět. Kladem byly jednoduché kulisy, které prostředí spíše jen naznačovaly (Pedrův hrob, nebeská brána). Celkově bylo na výkonu herců znát, že hrají "svůj" příběh, na jehož konečné verzi se podíleli.

K přímému postupu na celostátní přehlídku Dětská scéna do Trutnova bylo vybráno představení **Čtvrté přikázání**, které připravil soubor **Lannovka z Českých Budějovic** pod vedením Pavla Petrovského. Autorem textu je současný dánský spisovatel Michael Ramlose. Motto celého příběhu zní: "Cti otce svého a matku svou a vy, otcové a matky, buďte cti hodní". Ve hře se řeší závažné problémy, které se mohou dotýkat opravdu každého člověka: osamělost, nepochopení, manipulace. Celý příběh je nazírán z hlediska malého děvčátka, které je ve světě dospělých nadbytečné a hledá porozumění u květin, ale ke kterému se matka nakonec snaží najít cestu. Tím nechapavějším člověkem ve spleťkých rodinných vztazích však zůstává právě děvčátko.

Toto velmi těžké téma bylo zachyceno s velkým vkusem, pomocí úsporných scénických prostředků. Scéna byla představována čtyřmi dřevěnými praktickými, které tvořily jakési jeviště na jevišti a mohly velmi rychlým seskupením měnit prostředí nutné pro jednotlivé výstupy. Hercům se podařilo podat přesvědčivé výkony, i když představitelka matky občas svůj projev poněkud "předimenzovala". Představení bylo rámováno čteným textem zesíleným reproduktory. Text sám byl příliš návodný, snad až didaktický a neponechával divákům prostor (hlavně v závěru) pro doznění příběhu. Závěr hry sám o sobě byl dostatečně působivý. Na vystoupení bylo znát, že herci s tématem dlouho pracovali a dokázali ho zvládnout.

Organizátoři Bechyňského jara - ředitel Kulturního domu v Bechyni Josef Brůček a jeho spolupracovnice Květa Dopitová se svými kolegy - připravili všem příjemné prostředí, ve kterém se souborům dobře hrálo a divákům i porotě (ve složení Jaroslav Provazník, Radim Svoboda, Jindřiška Bumerlová) dobře sledovalo. Všichni ostatně dostali dárek v podobě vystoupení divadla DRÁK z Hradce Králové a jeho Černošské pohádky. Všichni také dostali symbolické diplomy, které je vyhlášovaly za nejlepší soubory.

Co tedy říci závěrem? Při pohledu na všechna vystoupení si opět musím klást ty zásadní otázky, které se vztahují k divadlu hraném dětmi:

Co je vlastně cílem takového divadla? Pro koho děti hrají? (Pro sebe, pro diváky, pro ambice svého vedoucího?)

S tím souvisí i další otázka: Co vlastně hrají? (Text, který jim samotným něco říká? Text, který se vedoucímu zdá zajímavý? Text, který má ohromit diváky?) Když si uvědomíme, jaká jsou specifika dětského divadla, je vidět, že ne všichni vedoucí souborů naplnili základní cíle dětského divadla. Jistě, je důležité, aby divák našel klíč, který by mu pomohl porozumět představení, měl by z něj mít potěšení, ale neméně důležité je i to, jak se dětské herci cítí ve své roli, jaké potěšení přináší role jim, zda jim režisér umožnil vložit do postavy i něco svého a neučinil je pouhými nosiči kostýmů a rekvizit.

Opět se ukázalo, že některé soubory ve snaze hrát "velké divadlo" přecenily své síly v otázce jevištní techniky i herecké "vybavenosti" dětí, v otázce volby vhodné předlohy i délce vystoupení.

Opět se ukázalo, že by vedoucí souboru měl mít alespoň základní vědomosti z disciplín souvisejících s divadlem (především z oblasti hlasové výchovy).

Opět se potvrdilo, že jednoduchost výrazu i techniky je často působivější než povrchní pompéznost.

Letošní Bechyňské jaro potvrdilo, že o všech těchto problémech je možné mluvit věcně a společně hledat a nacházet cesty ke zlepšení práce. Důležité bylo, že i přes zmíněné nedostatky byla ve většině představení znát radost dětí i vedoucích souborů ze společného setkávání a stejná vstřícnost se projevovala ze strany diváků. Myslím, že přehlídka v Bechyni byla pro všechny příjemným zážitkem.

Jindřiška Bumerlová

Recitační Bechyně

Jihočeská krajská přehlídka dětských recitátorů se konala 10. května v Bechyni. Letos poprvé přijal pod svá křídla dětské recitátory usměvavý létající hroch, talisman Kulturního domu v Bechyni. Pořadatelé vytvořili velice příjemnou atmosféru a dodávali pozitivní energii jak účinkujícím a jejich doprovodem, tak i lektorskému sboru.

Dopoledne bylo věnováno I. a II. kategorii, odpoledne se představili recitátoři III. a IV. kategorie. Dopolední i odpolední přehlídka probíhala v kategoriích souběžně, takže i porota pracovala ve dvou skupinách.

V porotě krajské přehlídky pracovali: Hana Šimonová, Radka Šulistová, Jaroslav Provazník (I. a III. kategorie), Irena Provazníková, Jakub Hulák

a Josef Brůček (II. a IV. kategorie).

Při celkové rekapitulaci všech kategorií porota konstatovala, že výběr textů na letošním oblastním kole byl vcelku vhodný a přiměřený věku dětí. Při samotné recitaci se však mnohdy objevovaly problémy s interpretací – práce s hlasem, recitace bez obsahu.

Z časového hlediska nemohl být uskutečněn společný rozborový seminář, zájemci však měli možnost oslovit lektorský sbor jednotlivě. Ze stejného důvodu museli organizátoři upustit od myšlenky vytvořit dětské dílny. Příčinou tohoto časového maratonu v Bechyni bylo špatné autobusové a vlakové spojení z celého kraje – pokud aktéři neměli zajištěnou vlastní dopravu, museli již brzy po obědě odjíždět, takže mnozí se zřekli účasti při recitaci druhých textů, což bylo na škodu celé akce.

Na národní přehlídku postoupili Alžběta Černošková z Vodňan, Jakub Pokorný z Milevska (II. kategorie), Denisa Turnhøferová z Českého Krumlova (III. kategorie) a Markéta Pohořalková a Jitka Wailgunyová z Milevska (IV. kategorie)

Na závěr chci ještě jednou poděkovat organizátorům za jejich práci a těším se, že Bechyně bude pořadatelskou stálící regionálních přehlídek dětských recitátorů, kteří snad napříště nezůstanou osamoceni při hledání řešení dopravního spojení do Bechyně.

Radka Šulistová

PLZEŇSKÝ A KARLOVARSKÝ KRAJ

Plzeň

V letošním roce byla přerušena spolupráce s kulturním domem v Ostrově nad Ohří a krajská přehlídka se k nemalé lítosti většiny zúčastněných vrátila do Plzně. Proč? Organizátoři v Ostrově vždy připravovali krajskou přehlídku se vši odpovědností a poučením o návaznosti na národní přehlídku – hlavně pečlivým výběrem poroty. Nechci tím říci, že Dům dětí a mládeže v Plzni nevytvořil příjemnou atmosféru. Nebyla však dodržena pravidla při výběru poroty a ta nebyla seznámena s propozicemi přehlídky. Jednotliví členové poroty byli sice erudovanými pracovníky divadla a rozhlasu, ale jejich odbornost v oblasti práce s dětmi a znalost kritérií pro výběr na národní přehlídku je zpochybnitelná. Není-li porota schopná zohlednit a zhodnotit výkony dětí a poradit jim, jsou nespokojeni recitátoři i jejich doprovod. Díky tomu byly nakonec i vzneseny námitky proti regularitě soutěže. Samozřejmě, že vše bylo poznamenáno letošní složitou situací a že můžeme být rádi, že se přehlídka vůbec konala. Ale právě pro výše uvedené důvody byla soutěž před několika lety přesunuta do Ostrova. Jsem přesvědčena, že pokud se spokojíme s čárkou za uskutečněnou akcí, stane se soutěž pouze formální záležitostí a její úroveň se přilíží nezvedne.

P.S. Nemohu hodnotit výsledky ve všech kategoriích, ale věřím, že recitátoři druhé kategorie ve srovnání s ostatními obstojí. Zdravím všechny účastníky, přeji vstřícnou porotu a držím palce.

Dana Jandová

Karlovarský kraj - 20.4.2002, Dům kultury Ostrov nad Ohří

Složení poroty:

I. a II. kategorie - Jana Procházková (pedagog ZŠ a PF v Českých Budějovicích, absolventka katedry VD DAMU), Lucie Veličková (pedagog LDO ZUŠ Ostrov, absolventka katedry VD DAMU), Hana Cerhová (studentka katedry TD JAMU).

Porota III. a IV. kategorie - Hana Franková (členka divadla Dagmar, karlovarského Městského divadla, absolventka VD DAMU), Dagmar Hubičková (členka karlovarského Městského divadla) a Jiří Pokorný (dramaturg divadla, pedagog PF a TP České Budějovice, absolvent katedry VD DAMU).

Přestože se obě poroty prakticky mijely, shodli jsme se, že jsme prožili den, který byl naplněn poezií a prózou v míře vrchovaté. Navíc jsme si mohli popovídat s tvůrci, recitátory a podělit se s nimi o naše zážitky z jejich sdělení poezie a prózy. Bylo velice zajímavé sledovat, poslouchat a vnímat, s jakým zanícením, zápalom a urputností (mnozí velice fundovaně na svůj věk) vesměs všichni hovořili o postupu přípravy, o hledání významů v připravovaných textech, o pocitech z přednesu před diváky. Nebyl to pouze monolog poroty k jednotlivým recitátorům a jejich pedagogům. (Platí to ve větší míře pochopitelně především o III. a IV. kategorii, kde jsou již zkušenější recitátoři.) Organizátoři pro zachování co nejvyšší objektivnosti neuváděli u recitátorů adresu školy. Nicméně některé „ostřílené firmy“ a „líhně“ byly přesto odhaleny už při vstupu před posluchače.

Členové poroty využili možnosti postupu šesti recitátorů na Dětskou scénu 2002 a navíc navrhli organizátorům udělit 12 čestných uznání, především za výběr textu a jeho interpretaci, což samo o sobě svědčí o vysoké kvalitě a úrovni jednotlivých interpretačních výkonů. Zvláště IV. kategorie byla výrazně nadprůměrná. Porota navrhla k postupu 3 recitátory (na úkor prvního postupujícího ze III. kategorie, kde byla průměrná úroveň bez výraznějších výkonů), a dalším 4 navrhla udělit čestná uznání.

V první kategorii (ač nepostupové) porota ocenila Anežku Hladíkovou a Terezu Nesnídalovou a udělila i 2 čestná uznání.

II. kategorii výrazně ovlivnily výkony Tomáše Havlíka a Terezy Pachtové a byla udělena 2 čestná uznání.

Ve III. kategorii na dětskou scénu postupuje Šárka Hájková a k tomu byla udělena 4 čestná uznání.

IV. kategorie - postupují Jonáš Konyvka, Irena Skuhrovcová a Dana Sobotková.

Velice příjemnou atmosféru narušilo snad jenom to, že původně naplánované společné krajské kolo s plzeňským krajem bylo ze strany „plzeňáků“ na poslední chvíli zrušeno, a tak pořadatelé v Ostrově zažili horké chvíle. Vzhledem ke skvělému zázemí to ale nikdo z nás nepostřehl.

Jiří Pokorný

Chotěšovské slunce svítlo zvesela

regionální přehlídka dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů pro kraje Karlovarský a Plzeňský

Plzeňské centrum JOHAN, po loňské, velmi příjemné zkušenosti s chotěšovskými spolupracovníky (základní školou, osvětovou besedou a obecním úřadem), nabídlo třídenní (12. - 14. dubna) tvůrčí setkání dětským divadelním souborům z obou západočeských krajů právě v tomto městečku s dominantou barokního kláštera. Ve třech uplakaných a chvílemi ještě chladných dubnových dnech se v Chotěšově představilo jedenáct inscenací, jež se lišily věkem aktérů, zpracovávány tématy i využívanými jevištními postupy.

Lektorský sbor (Dana Jandová, Václavka Křesadlová, Ajka Pospíšilová a Roman Černík) se ve třech otevřených, věcných a kultivovaných diskusních blocích společně s vedoucími hrajících souborů snažili dobírat odpovědi na otázky, jež představení nabízela. Letos bylo skutečně o čem diskutovat. Především u představení tvořených dětmi mladšího věku: „**Noviny včera i dnes“ Dramatického kroužku při 1. Základní škole v Plzni** (vedoucí Michal Vybíral), „**Černá pohádka z komína“ souboru V koši plzeňské 1. Základní školy** (vedoucí Ivana Řihová) se ukazovalo, jak podstatná je pro sdělení osobní vybavenost aktérů a dobrá dramaturgická příprava. Právě nedobudovaný sled vystavených situací neposkytl hrajícím dětem jistotu a neochránil je před přehráváním. Dobře zvolený text drobníčky „**Listonoš“ souboru ZUŠ ze Kdyně** (vedoucí Dana Žáková) nabídl jednoduchou, ale čistou dramatickou situaci adekvátní této věkové kategorii a zkušenosti dětí. Inscenace se opřela o tradiční prvky divadla vyššího z dramatické výchovy. Působilo hravě, lehce, čistě, ale doporučeno bylo ještě více těžit z možnosti příběhu pro jevištní akce, jednání. Ukázkou ukázněného výkonu, jehož lze i v této věkové kategorii dosáhnout, nabídl divákům Petr Šmíd z **5. ZUŠ v Plzni** (spolupráce Michal Vybíral): V řemeslně dobře připraveném pantomimickém sóle „**Cestující ve vlaku**“, které bylo doporučeno na národní přehlídku do Trutnova pro výjimečnou, v divadle hraném dětmi ojedinělou kvalitu pohybové techniky (řemesla), pro schopnost udržet napětí představení i komunikaci s divákem.

Druhou skupinu chotěšovských představení tvořila ta věkem aktérů patřící na druhý stupeň. Inscenace souboru **Trn (ZUŠ Kynšperk n. Ohří)** –

„Princezna na hrášku“ nebo „Tulka“ souboru František I. (ZUŠ Františkovy Lázně), ale také „Fáma“ (ZUŠ Domažlice, Dana Žáková) se opíraly o převzatý už hotový text, využíly řady zajímavých scénických prvků, ale především vlastní jednání, budování dramatických situací ještě pokulhávalo. Velkým zklamáním bylo pro mnohé představení soukromé plzeňské Školy múzických umění Mario. Jejich naivní, nesourodé pásmo „Paní, Vy už zase ječíte“ evokovalo téměř padesátá léta.

Pohlazením na duši lektora byla obě představení ostrovského Hop - Hopu (vedoucí Irena Konývková). Precizovaný zpěv, práce s prostorem i jevištním obrazem. K tomu osobitý ostrovský jazyk to byly atributy divácky i lektorsky výrazně přijatých inscenací. Ostrovské dívky v představení „Za tebou“, pásmo z veršů čínské poezie, bylo velmi přínosné dramaturgickým výběrem - text je adekvátní aktuálnímu věku dozrávání akterek. Problémem představení je však užívání vnějších znaků, které mají navodit atmosféru prostředí Číny. Udržení těchto znaků bývá i na úkor plnosti sdělení poezie. Rozhodně se však jedná o ojedinělý jevištní pokus. Také druhé ostrovské představení, tentokrát v podání tří starších chlapců, „Naslouchej“, osobitě a jevištně (obrazně) vtipně pointované zpracování předlohy Zdeňka Malinského, využívá divadelní zkratku, činoherní i loutkové herectví, postupy "divadla malé formy". Celé představení je pro aktéry i diváky živé, hravé, přítomné, komunikující, pracuje s divákovou pozorností tak, že zažijeme "setkání" jeviště a hlediště. Zajímavé je, jak toto chlapecké představení zvládá jak křehké něžné momenty, tak i mužskou dynamiku.

Johanovští organizátoři i letos uplatnili svůj model přehlídky proložené dílnami pro dětské účastníky. Dílny opět připravili a také vedli studenti Ateliéru dramatické výchovy Fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni. V šesti skupinách se v přestávkách mezi představeními mohly děti vydat za dobrodružstvím tajemné planety, za neprobádanými zákoutími místního kláštera, nebo pronikat do tajů fyzické improvizace. Studenti také pomáhali s technickými a organizačními úkoly, s veselou zvládali i obsluhovat v malém občerstvení. Soudě podle zachycených ohlasů byly i letos děti velmi spokojeny. Studenti také v sobotu večer připravili tradiční společenský večer s hudbou (tentokrát dokonce živou) a tancem. Jistou příjemnou novinkou byla účast dětských i dospělých pozorovatelů ze souborů, které zatím s představením z různých důvodů nedojely. Letos také do hlediště regionální přehlídky našla cestu i řada místních diváků - včetně chotěšovské paní starostky. Přehlídka byla reflektována místními a regionálními médii (Plzeňský deník, regionální příloha MF Dnes, dva živé vstupy odvysílal i ČRo Plzeň).

Ačkoli letošní deštivý duben trochu protřečlil usměvavému logu a jménu přehlídky, úsměvy spokojených účastníků se ani letos z tříd a chodeb nebo prostor osvětové besedy nevytratily. I proto patří dík všem, kteří přehlídku podpořili: IPOS-ARTAMA, MK ČR, odbor kultury Plzeňského kraje.

Roman Černík

LIBERECKÝ A ÚSTECKÝ KRAJ

Ústí nad Labem – krajská soutěž dětských recitátorů

V sobotu 27.4. 2002 proběhlo v Ústí nad Labem v Domě dětí a mládeže krajské kolo soutěže dětských recitátorů a recitačních kolektivů.

Zúčastnilo se celkem 55 recitátorů ze všech okresů kraje. Jejich výkony sledoval v jednotlivých kategoriích vždy tříčlenný lektorský sbor (I. kategorie: E. Herdová, V. Waldsteinová, M. Čuban, II. kategorie: J. Vobrubová, J. Strnadová, I. Dostálková, III. kategorie: E. Venclíková, K. Dušková, J. Izavčuk, IV. kategorie: A. Pavlíková, D. Hlavatá, J. Zelinková).

Většina recitačních výkonů účastníků byla na dobré až velmi dobré úrovni. Potěšující byl i zájem učitelů a rodičů přednášečů.

Achillovou patou přehlídky byla však její celková organizace. Prostory Domu dětí a mládeže nebyly na recitaci připraveny, a tak si každá porota musela úpravu své místnosti zorganizovat a zajistit přemístění stolů a židlí. Nedošlo k představení lektorského sboru soutěžícím a ani k představení porotců vzájemně. Chyběly blankety pro čestná uznání bez postupu. Celý průběh přehlídky byl uspěchaný. Na pohovor s dětmi bylo velmi málo času – v některých případech se čas vůbec nenašel.

Přehlídky se zúčastnily též tři soubory – teprve zde se vedoucí souborů dověděli, že vystupují mimo soutěž, jelikož krajské kolo soutěže souborů proběhlo již před týdnem a na jiném místě...

A tak musím závěrem konstatovat, že zásadním pozitivem přehlídky byly přednášečské výkony. V první kategorii si ocenění odnesla Adriana Svobodová ze ZUŠ Žatec, Kateřina Svobodová ze ZŠ Proboštov, Michal Jirovec ze ZUŠ Louny a Lenka Šimůnková ze ZUŠ Děčín IV. Ve druhé kategorii Michaela Černá ze ZUŠ Louny, Barbora Šlapáková ze ZŠ Hluboká Ústí nad Labem a Nicol Kopečná ze ZUŠ Horská Litvínov. Ve třetí kategorii jakub Štrba ze ZUŠ Děčín, Petra Řihová ze ZUŠ Postoloprty a Dalibor Kokeš z gymnázia Rumburk. Ve čtvrté kategorii Ivana krmíčková ze ZUŠ Litoměřice, Alena Hendrychová ze ZUŠ Děčín a Daniel Zíbrt ze ZUŠ Postoloprty.

Po skončení přehlídky recitátorů došlo ještě ke krátké debatě mezi lektory a organizátory o organizačních nedostatcích průběhu přehlídky. Většinu připomínek přijali organizátoři vstřícně a přislíbili na příští rok zlepšení organizace a průběhu recitační přehlídky.

Eva Venclíková

Recitátoři z Libereckého kraje pod patronací DDM Větrník

Krajské kolo celostátní přehlídky dětských recitátorů Libereckého kraje se konalo v sobotu 4. května 2002. Přehlídku připravil a pořádal liberecký Dům dětí a mládeže Větrník a uskutečnila se v Liberci v příjemném prostředí Experimentálního studia v milé, přátelské a družné atmosféře.

Z okresních kol postoupilo celkem 41 dětských recitátorů, liberecké krajské postupové přehlídky se zúčastnilo 35 dětí (10 v první a třetí kategorii, 6 ve druhé a 9 ve čtvrté kategorii). Zastoupeny byly všechny okresy kraje: Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily.

Vystoupení dětských recitátorů v libereckém krajském kole sledovala a hodnotila porota, která pracovala ve složení: Eliška Herdová, Libuše Hájková, Štěpánka Prýmková, Ivana Toušová a Lukáš Horáček.

Součástí krajské přehlídky byly krátké "rozehříváčky" recitátorů v jednotlivých kategoriích (jedna kategorie, jeden lektor – s výjimkou čtvrté kategorie, s níž pracovaly lektorky dvě) před přednesovou částí a rozborový seminář pro dětské recitátory i dospělé účastníky (pedagogy a doprovody dětí), vedený opět členy poroty (zejména Eliškou Herdovou, Štěpánkou Prýmkovou a Lukášem Horáčkem). Seminář probíhal za hojných aktivních účastí a zájmu dětí i dospělých.

Úroveň jednotlivých recitátorů ve všech kategoriích byla poměrně solidní a vyrovnaná, pokud někdo v záporném slova vyčníval, byli to stejně jako v loňském roce, ve většině případů zejména recitátoři postupující z okresu Česká Lípa. Jejich přednes byl vnějšíkový, až nepřírozeně afektovaný, bez vlastního stanoviska, navíc technicky nevybavený. Vede to k opětovnému zamyšlení, je-li vůbec v okrese soustavně a hlavně poučeně pracováno s recitátory, jak probíhají okresní přehlídky a kdo na nich pracuje jako lektor a porotce.

Ocenění, a zejména postupující, recitátoři převyšovali výrazně již zmíněnou solidní úroveň přehlídkových vystoupení, zvláště se to týká postupujících ze III. a IV. kategorie.

Všichni recitátoři, kteří se zúčastnili krajského kola byli odměněni účastnickým listem a drobným (sladkým) dárkem, ocenění a postupující recitátoři obdrželi kromě diplomu též knižní dárek.

Ocenění recitátorů 1. kategorie: Martin Patrman za přednes textu J. Žáčka "Kulihrášek" a Aneta Žitníková za přednes textu M. Kratochvíla "Co lidi vidí" Recitátoři postupující na národní přehlídku – Trutnov 2002: 2.kategorie: Alena Salačová – Ivan Andrejevič Krylov: "Opička a brýle" a Tereza Nohýnková -Jan Skácel: "Uspávanka se studánkou".

3. kategorie: Anna Losová – T. Janovic: "Zavařeniny", M. Procházková: "Poděkování za květy" a Lucie Dvořáková - B. Metzeltin: "Život" (překlad J. Šrámková), A. de Saint Exupéry: "Malý princ" – úryvek (překlad Z.Stavinohová)

4. kategorie: Petra Doležalová - Marina Carr: "Maja – monolog Millie", neznámý autor: "Dnešní den" a Vítězslav Šrek - Z. Šmíd: "Proč bychom se netopili aneb vodácký průvodce pro Ofélii", J. Žák: "Pusa lidská co perpetuum mobile".

Na závěr ráda pochválím Dům dětí a mládeže Větrník za dobrou organizační přípravu i realizaci krajské přehlídky dětských recitátorů. To se vztahuje na všechny umělecké soutěže, kterých se letos DDM Větrník ujal, a svízelnou finanční situaci vyřešil žádostí o grant MK ČR na pořádání

uměleckých soutěží, který mu byl poskytnut. Mimo jiné mě to vede k úvaze, zda se o totéž nemohli pokusit i organizátoři obdobných soutěží v jiných místech, například pořadatelé krajské přehlídky dětských recitátorů v Ústí nad Labem nebo pořadatelé krajské přehlídky dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů v Novém Boru. Či se snad pokusili a neuspěli?

Mgr. Eliška Herdová

Severočeská přehlídka souborů v Novém Boru

Severočeská přehlídka v Novém Boru (13.4.2002) nabídla představení divadelních i recitačních souborů jak z Libereckého tak Ústeckého kraje. Místem konání bylo příjemné a důstojné prostředí městského divadla. Organizace přehlídky byla poznamenána náhlým odchodem její hlavní pořadatelky Kateřiny Kovalevové na mateřskou dovolenou těsně před termínem konání, a tak i přes veškeré úsilí ostatních pořadatelů byla trochu ve znamení improvizace. Také změna propozic týkajících se postupu na celonárodní přehlídku v Trutnově, která nebyla včas tlumočena vedoucím zúčastněných souborů, přispěla k poněkud nervózní atmosféře v závěru přehlídky.

K zhlédnutí bylo v jednom dni celkem deset představení, z kterých porota ve složení Hana Strnadová, Galina Grzinčicová, Marek Sýkora a Pavel Bednář nakonec doporučila jedno představení k přímému postupu a dvě do širšího výběru.

Přehlídku zahájil divadelní soubor **Kandras Junior**, působící při **ZUŠ v Klášterci nad Ohří**, svým autorským představením **"Konkurs"**. Konkurs je o skupině mladých děvčat, spolužaček připravujících se na konkurs v divadle. Děvčata mezi sebou soupeří o roli (záskok) v divadelním představení. Děj se odehrává střídavě v bytě jedné ze spolužaček, ve škole, u konkursu a v divadle. Mezi jednotlivými scénami jsou řazeny vstupy, ve kterých se dozvídáme o myšlenkových pochodech zúčastněných, komentujících předchozí situace. V těchto komentářích se zveřejňují jejich konfliktní postoje k sobě navzájem, aniž by však vycházely ze situací odehrávajících se na jevišti. Soubor Kandras Junior je složen z žáků několika ročníků a jeho tvorba je víceméně autorská. Žáci byli z větší části autory scénáře tohoto představení a odborný dohled učitele spočíval spíše v usměrňování, rozvíjení a podpoře. To se projevilo v menší přehlednosti a neucelenosti. Problematická byla také délka téměř hodinového představení.

Domácí tvorbu zastupoval dětský divadelní soubor **Rubíněk působící při Domě dětí a mládeže Smetanka v Novém Boru**. Soubor byl založen v roce 1981 a od roku 1983 až do dnešní doby je jeho vedoucím Jarka Lukášková. V letošním školním roce má 21 členů. Vedoucí spolu s dětmi pracují na úpravách pohádek pro první stupeň ZŠ a děti předškolního věku a letos představili vlastní úpravu pohádky B. Němcové **"O dvanácti měsíčkách"**. Této úpravě chyběla nápaditost a představení bylo poněkud ilustrativní, což ještě zvýrazňovala role vypravěče. Tato popisnost děti svazovala a neumožňovala projevit vhodným způsobem jejich přirozenou hravost.

Z literární předlohy vycházelo i představení **ZŠ Žižkova z Turnova**, od předchozího se však lišilo velkou mírou autentičnosti projevu. Představení **"Z tajného deníku A. Molea"** bylo výsledkem tématických improvizací inspirovaných dospíváním "mladého anglického intelektuála" ze stejnojmenné knihy. Soubor je tvořen žáky 2. stupně ZŠ, kteří navštěvují volitelný předmět literárně dramatické výchovy a Tajný deník A. Molea si nevybrali pouze jako literární předlohu k představení, ale především jako prostředek pro jejich společnou práci v hodinách. Jde o sled krátkých příběhů ze života jednoho chlapce, jejichž společným jmenovatelem jsou radosti a strasti dospívání. Jednotlivé scény byly vhodně vybrány a sestaveny, a byly velmi blízké problémům samotných představitelů. Autoři měli šťastnou ruku při výběru hlavního představitel, který se zcela přirozeně odlišoval od skupiny svých vrstevníků. Již zmiňovaná autentičnost byla někdy na úkor větší přehlednosti a čitelnosti zobrazovaných situací.

Vystoupení dětského divadelního souboru **Holky na zabítí & Pavlík při ZUŠ Semily**, s představením **"Metoda Dr.Térea a Dr.Pérea"**, bylo naopak vysoce stylizované a ze všech představení působilo nejdivadelněji. Předlohou divadelního představení byla povídka E.A.Poea z prostředí psychiatrické léčebny, která se může zdát neobvyklou a náročnou pro dětské divadlo. Celý soubor, sestávající ze tří děvčat a jednoho chlapce, se s ní však vyrovnal velmi dobře. Výsledkem je zdařilá dramaturgie, které dominují herecké výkony. Vhodně zvolené inscenační prostředky, kostýmy i scéna podtrhují ucelenost a divadelnost tohoto představení. Jediným nedostatkem bylo nedostatečné využití prostoru na jevišti a jistá stereotypnost některých postav a situací.

Také následující představení vycházelo z literární předlohy, tentokrát z knihy J. Wericha **Fimfárum**. **"Proč je moře slané, ségro"** dětského souboru při **DDM Libertín v České Lípě** je vyprávěním pohádky na jevišti, do které děti postupně sami vstupují a její příběh rozehrávají. Tento přístup je založen na přirozené dětské hravosti a rámcové improvizaci. Děti nebyly příliš svázané předlohou, hrály s chutí a samotná hra je bavila. Někdy však nedokázaly rozlišit hru v roli od pouhé zábavy, což bylo na úkor přehlednosti. Jejich spontaneita vedla často k živelnosti až vulgárnosti, čímž snižovala celkové vyznění a hodnotu tohoto představení.

Prvním z řady recitačních vystoupení byl **"Kolotoč s labutěmi"** v podání souboru **PiHa při DDM Větrník v Liberci**. PiHa je literární dramatický kroužek sestávající z jedenácti členů. Představili se s pásmem krátkých próz Zbyňka Malinovského. Toto pásmo prezentovali jako výběr nadčasových příběhů, které se mohly přihodit v mezidobí od Matějské pouti do Vánoc. Jednotlivé prózy byly vhodně vybrány, ale jejich přednes postrádal barvitost a potřebný rytmus. Představení bylo poněkud statické a bez nápadu.

Větší očekávání vzbudilo recitační vystoupení **Humorné organizace velmi neseriózních občanů** s dialogy na společné téma **"Opatrnosti nikdy nezbyvá"**. Pod tímto názvem se skrývá soubor žáků literárně dramatického oboru při **ZUŠ Frýdlant** pod vedením Elišky Herdové a jejich interpretace samostatných dialogů od Rudolfa Křestana v úpravě vedoucí souboru. Společným tématem byly nesnáze při komunikaci. Každý dialog končil nečekanou pointou, která vše obrátila v úsměv. Přes nesporné kvality hereckého i hlasového projevu, se však nepodařilo ani jeden z dialogů patřičně vygradovat. Nedostatečné bylo také využití prostoru na jevišti, což přispívalo k jisté statickosti představení. Opakování prvního dialogu ve stejné podobě (znovu nevypointované) na závěr, nepřineslo očekávané odlehčení, ale zanechalo diváky spíše v rozpacích.

Od současného civilního tématu nás pak žáci dramatického kroužku při **6. ZŠ v Jablonci nad Nisou** opět přenesli zpět do pohádky svým představením **"Pohádky na dobrou noc"** podle literární předlohy Františka Nepila **Pohádky z pekelce**. Představení mělo formu recitačního pásma, které bylo dobře sestavené, přiměřené věku a vybavení dětí, a zdárně předvedené. Mělo tempo a spád, děti vystupovaly s chutí a zaujetím, a i po technické stránce (recitace a zpěv) byly na velmi dobré úrovni. Bylo patrné dobré vedení, děti věděly o čem hrají, a i když šlo víceméně o recitační vystoupení, nechyběly ani dramatické situace. Vhodně zvolené kostýmy a scéna spoluvytvářely ucelené představení, které oslovilo publikum také svou osobitou poetikou.

V jistém kontrastu s předchozím pak bylo vystoupení přípravy **Turnovského divadelního studia** pod názvem **"Šli červotoči do houslí"**. Bylo dalším recitačním vystoupením, tentokrát pásmem z poezie Jiřího Dědečka, které se vyznačovalo zcela odlišnou poetikou. Té byla přízpůsobena scéna i výběr rekvizit. Představení mělo spád, dobře zvolený temporytmus a jistota recitátorů přispívaly k vysoké úrovni přednesu. Členové souboru udivovali vzájemnou souhrou, velmi dobře zvládali pohyb po jevišti a práci s rekvizitami. Jednoduché kostýmy a nápadité využití rekvizit přispívalo k ucelenosti celého představení. Jedinou výtoku by mohla být přílišná preciznost, která někdy vedla až k jisté mechanickosti. Každopádně to byl další z vrcholů celé přehlídky.

Poslední představení pak již bylo sestupem dolů z výšin a poslední cestou do pohádky. Představení **"Cesta do pohádky"** dramatického kroužku při **ZŠ A. České v Ústí nad Labem** bylo do programu přehlídky zařazeno na poslední chvíli, a tento syndrom "na poslední chvíli" byl pro něj symptomatický. Na poslední chvíli také onemocněli někteří členové souboru, a tak celé představení divák spíše trnul, jak to ty děti na jevišti ustojí. Dramatický kroužek pracuje pod vedením Věry Waldsteinové a v letošním roce je tvořen dětmi 2. až 7. ročníku základní školy. Každý rok si děti připravují vystoupení na školní akademii. Letos připravily představení, které vychází z pohádek a je výsledkem různých her a činností kroužku v průběhu roku. Představení chyběla celistvost, šlo o sled jednotlivých situací které nedávaly dohromady ucelený tvar. Bylo zřejmé, že propast mezi školní akademií a regionální přehlídkou nelze překlenout pouhým entuziasmem.

Nakonec se tedy porota zcela jednomyslně usnesla na tom, aby jako přímo postupující do celonárodní přehlídky byla navržena 6. ZŠ v Jablonci nad Nisou, a do širšího výběru pak doporučila Turnovské divadelní studio spolu se ZUŠ Semily. Závěrečné hodnocení jednotlivých představení spolu s vedoucími zúčastněných souborů se bohužel neslo v poněkud konfrontační atmosféře, která byla zapříčiněna nejasnostmi ohledně postupových propozic a kritérií. Toto setkání porotců a vedoucích, které mělo být původně seminářem o kvalitách či nedostacích jednotlivých představení, se tak spíše stalo obhajobou výběru postupujících. Tuto neblahou skutečnost nelze přičítat pouze nejasnostem okolo propozic, ale spíše samotnému programu, který tomuto setkání vyhradil krátký čas až na úplný závěr přehlídky po samotném vyhlášení postupujících.

Pavel Bednář

KRÁLOVÉHRADSKÝ A PARDUBICKÝ KRAJ

Regionální přehlídka dětských recitátorů, Hradec Králové, Divadlo Jesličky, 24.–25.4., 29.–30. 4.

Pořadatelé: Středisko Impuls, Divadlo Jesličky Králové

Lektorský sbor: Nina Martinková, Martina Nováková-Hamaďáková, Klára Jedličková, Petra Zámečnicková, Tomáš Komárek

Řízení soutěže a tajemnice lektorského sboru: Ema Zámečnicková

Jaký mám pocit z regionálních kol recitačních soutěží dětí a mládeže v Jesličkách...

...docela příjemný. Byl to sice pro mne a moje kolegy v porotě a v „jesličkovském“ baru maratón velice náročný, ale když byl konec, řekla jsem si: stálo to za to. I přes obavy z malého zájmu ze strany organizátorů okresních a školních kol se zúčastnilo dostatek dětí, očekávaný pokles oproti minulým ročníkům se nekonal. I když...co se týče Wolkrova Prostějova, mohlo by to být lepší. V některých okresech se okresní kola vůbec nekonala, kdo se přihlásil, ten postoupil do „regionu“. (Někde, jako u nás v okrese, kde byla úroveň skoro vyšší než v regionu, se konal „lítý boj“). Proto si pak porota a ostatní zúčastnění kladli otázku „kde se to tu vzalo!“. Nu ale, nejde přec jen o soutěž, hlavně, že se recitaci ti malí a mladí věnují.

V dětských soutěžích jsme volili osvědčený program – začít hrami a povídkám ve skupinkách, děti se uvolnily, seznámily se členkami poroty, „nasály“ atmosféru prostředí... Pak se teprve recitovalo. Malým dětem jsme vytvořili jakési „komorní doupátko“ - seděly vepředu pěkně pospolu na lavičkách, vzájemně si fandily. Snažila jsem se ze všech sil vyrušit napjaté ovzduší (soutěže jsem řídila a uváděla) a myslím, že se to snad i podařilo (alespoň to říkali někteří doprovázející rodiče a pedagogové). V porotě zasedly ženy a dívky (krom čtvrté kategorie, tam, za nadšeného souhlasu porotkyň a dalšího přítomného ženského pokolení, hodnotil výkony Tomáš Komárek) - profesionální vynikající herečka Klicperova divadla Martina Nováková, zkušená lektorka z národních kol Nina Martinková a studentky DAMU Petra Zámečnicková a Klára Jedličková – inu, nutno vychovávat „porotovský dorost“! Porota se, stejně jako já, snažila o vstřícnou atmosféru, ovšem její poslání bylo hodnotit, tedy vytknout i některé nedostatky, říci svůj někdy i negativní názor (u malých dětí bylo hovořeno zvlášť s dětmi a zvlášť s doprovodem). Samozřejmě, není vždy příjemné poslouchat od někoho kritiku, ale odmítat ji, reagovat „urazeně“, dokonce dávat najevo, že „ty mi nemáš co povídat“... Byly okamžiky, kdy jsem porotkyně upřímně litovala. Ale některé pedagožky jako by byly hluché a naprosto nepřístupné. Většina však na dialog přistoupila, diskuse byly věcné a zajímavé. Dále mne trápilo nepřijemné pospíchání, tedy – hlavně „dospěláků“. Nemohla jsem to pochopit - soutěže jsou jednou za rok, děti byly spokojené a tvůrčí, ale skoro každý druhý „doprovod“ se neustále dožadoval krátkých porad poroty a rychlého vyhodnocení – prostě nejlepší by bylo, aby „to“ skončilo už v poledne (předpokládaný závěr měl být, jak bylo avizováno v pozvánce, až ve tři či ve čtyři, což se podařilo dodržet). Bylo to velice nepříjemné. Nejhorší však byl okamžik při vyhodnocení, kdy výherce nemohl převzít cenu, protože byl odvelen. Skutečně nepochopitelné.

Oborná úroveň soutěží byla dobrá. Objevovaly se neotřelé texty, děti většinou „věděly co říkají“ a proč „to“ říkají, dokázaly zaujmout, až na některé výjimky, byla radost je poslouchat, vnímat. Jen té mládeže mohlo být víc.

Recitátorů se sešlo celkem 91. V první kategorii 23, porota udělila celkem 4 ceny poroty a 6 čestných uznání. Ve druhé kategorii 24 soutěžících, 6 čestných uznání, na celostátní přehlídce postupují Kateřina Zemanová a Ondřej Bendl (Královéhradecký kraj) a Jan Kalužný a Helena Kmínková (Pardubický kraj). Ve třetí kategorii 23 recitátorů, 5 čestných uznání, na celostátní přehlídce postupují Přemysl Ježek a Adéla Vichová (Královéhradecký kraj) a Anna Štěpánková a Kateřina Trunečková (Pardubický kraj). Ve čtvrté kategorii 21 soutěžících, 5 čestných uznání, na celostátní přehlídce postupují Milan Dočekal a Renata Hušková (Královéhradecký kraj) a Tereza Báčová a Dominika Stolárová (Pardubický kraj).

Ema Zámečnicková

Regionální přehlídka dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů DĚTSKÁ SCÉNA

Hradec Králové, Divadlo Jesličky, 20 – 21. dubna 2002

Pořadatelé: Středisko amatérské kultury Impuls a Divadlo Jesličky Hradec Králové

Lektorský sbor: Jaroslav Dejl, Blanka Šefrnová, Alexandr Gregar.

Počet představení: 17

Počet účastníků: 170

Předposlední dubnový víkend a zase s divadlem, tentokrát dětským. Jesličky jako vždy praskají ve švech. V porotě Blanka Šefrnová, Jarda Dejl a Saša Gregar.

Kromě dětských seminářů vedených učiteli Jesliček, se porota rozdělila o své dojmy s vedoucími souborů. Základní postřehy z představení si konečně můžete sami přečíst:

ZŠ Husitská Nová Paka, ved. Eva Kaprálová

Jak vepřík uschnul docela na placičku (V. Čtvrtek, J. Turnovská)

Spíše činoherní, trochu v nadsázce parodické, princip „dospělého“ divadla s „hereckými výkony“, potýká se s prostorem, zatím pokus o sdělení, který je dobrou zkušeností pro soubor, ale zatím méně sdělný pro diváka.

Dramatický kroužek IV. ZŠ Železnická, Jičín, ved. Richard Koníř

Osmý John a krvavé koleno (R. Koníř podle P. Šruta)

Pěkné mizanscény, židle jako scénografický objekt i rekvizita, ze souboru tryská energie, děti hrají příběh s chutí, kolektivně, trochu jako hru u táboráku, spontánně. Přispívají k tomu i písničky s pěknými choreografiemi na westernové tance, navíc se tlačí i na jakýsi poučný a vlastenecký apel. Škoda, že sám John nemá až tak mnoho příležitostí ke hraní a proto víc předstírá než jedná.

Recitační soubor ZŠ Bystré, ved. Rudolf Šíp

Zpívání za školou (Žáček, Jurkovič, Danda)

Představení kompilované ze známých veršů jede jak válec, až mechanicky a stereotypně. Nescházejí nápady a inspirace, které ovšem jsou na dětském projevu navěšeny zvenci, děti je necítí jako vlastní potřebu, spíš markýrují a napodobují. Vysoké tempo a stále forte, představení se slévá a stává nečitelným – zřejmě i pro hrající děti.

ZUŠ Chrudim, ved. Renata Klečková

Dobrodružství Toma Sawyera (Jan Stejskal na motivy M. Twaina)

Pokus o dětský muzikál, spíše v operetním žánru. Autor hudby a libreta doprovází děti na elektrický klavír. Princip dětského divadla režirovaného jako „velké“ představení, některé situace a scény režijně i herecky působivé (hřbitov-vraždy), herecké výkony manýristické, napodobující psychologické divadlo.

Saša Gregar

LDO ZUŠ Ústí nad Orlicí, ved. Markéta Světlíková

Bublíny (E. Frynta, J. Vodňanský)

Problém je už v sestavení pásma - odkud kam a proč. A tak verše, které by mohly sloužit k chápání rytmu, nadsázky a hry se slovy velmi často jen vyšumí. Každá z básniček má i svůj výrazný konec, což se v inscenaci také neobjevilo. A tak jsme viděli pokus šesti dívek o jevištní ztvárnění hraných básniček. Problematická byla i pohybová složka pásma.

HORNÍ – DOLNÍ, dramatický kroužek při ZŠ Sloupnice, ved. Eva Sychrová**Stalo se v Hameln** (na motivy lidové pohádky E. Sychrová)

Hudba: Jana Hudcová

Zajímavá úprava známého příběhu krysaře. Inscenace využívající chóru. Příběh je sice zjednodušen, ale základní poselství nese. Jedná se také o pokus o muzikál, původní hudba i zpěv jsou velmi kvalitní, místy působivé. Prostor je vytvářen pouze těly herců, pracuje se s náznakem. Důležitým prvkem jsou šedé šátky, které nesou řadu významů. Krysy jsou naznačeny zvukem či pohybem šátků. Postavy radních jsou vyčleněny rychle z chóru a mají pouze jednoduchý znak - čepice, pláštěnka.

Jedinou sólovou postavou je krysař. Děti na jevišti působí přiměřeně, ví o čem mluví, pěkně zpívají. Celek je příkladem, že i na základní škole může působit soubor, který umí a ví co a jak chce dělat.

Cena souboru za práci na inscenaci, nominace na Dětskou scénu Trutnov.

Divadýlko ZŠ Provodov, ved. Kateřina Turková**O Šípkové Růžence** (K. Turková podle F. Hrubína)

Souborek malých dětí od první do páté třídy, pracují první rok při školní družině.

Sympatická a mladičká vedoucí je na začátku práce, takže inscenace nese všechny rysy začátku - nesoustředěnost dětí, trochu zmatku v drammatizaci. Také zvolené loutky - bedny - hlavy Růženky a prince nejsou zrovna nejšťastnější. Lze jen přát vedoucí i dětem mnoho trpělivosti a nadšení do další práce.

ZŠ Brandýs nad Orlicí, ved. Antonín Sláma**Babičko, proč je moře slané?** (na motivy J. Wericha zdramatizoval Z. Pojman)

Vedoucí použil jako předlohu drammatizaci Z. Pojmana ze sedmdesátých let minulého století a ještě ji dál aktualizoval. Původní dvoreček v úvodu rozvinul o postavu babičky. A tak vznikl text, který ztratil poetiku původní laskavě ironické pohádky J. Wericha. Aktualizace jsou místy až brutální, mimo dětský svět. Děti jsou místy nepřírozené až afektované. Na jevišti nemají vytvořen jasné vyčtený hrací prostor a jsou bezradné. Scénická hudba je neousourodá, často mimo žánr inscenace. Zpěv místy falešný. Prostě - méně by bývalo lépe.

New-fici, ZŠ Horní Maršov, ved. Kateřina Klimešová**Pan Kaplan** (Leo Rosten + kolektiv)

Milá skupina dětí, milý text, ale výsledek práce je zatím spíše milým pokusem.

Jde spíše o ilustraci textu, práce má více smysl směrem dovnitř souboru. Snad příště.

3. roč. LDO ZUŠ Na Střežíně, HK, ved. Ema Zámečníková**Jak se chtěl oženit Yangy Bangy Bou** (pásmo nesmyslových příběhů Edwarda Leara v překladu A. Přídala)

Část většího budoucího celku z textů Edwarda Leara. Parta, která ví, co říká, protože všichni znají celý text a až na jevišti si určí, kdo bude kdo. Umí rytmus, nadhled, humor, pohyb. Prostě radost se dívat. Jde o metodickou ukázkou, jak čistě dělat recitační pásmo, jak na dobře zvoleném textu lze děti mnohé naučit a nemusí přitom jít o samoúčelnou práci.

Doporučení do širšího výběru DS Trutnov.

Jaroslav Dejl

„My tři“ ZUŠ Žamberk, ved. Olga Strnadová**Čtvero** (podle předlohy J. Kahouna: Ze zahrádky do zahrádky)

Se dvěma malými protagonisty, i když doplněnými do tria Olgou Strnadovou v roli proměňujícího se slunce., vypadá inscenace na první pohled křeche. Ale brzo na křečosti zapomeneme, děti dokážou zahrát své příběhy pěkně razantně, v rámci zvoleného tvaru, s gustem, s humorem a vypointovaně. Děti odehrají role různé, navíc dokážou už předat i „rolí“ toho kterého ročního období, ve kterém se se svým příběhem pohybují. (Z jeviště k nám zavanul horký vzduch letního lesa, nebo i to, jak vesele i smutně je na podzim...).

Úprava textu je výborná, situace nejsou zahlceny slovy. O věcech prostých, ale důležitých, se hraje jednoduše a vynalézavě. Ovšem, když se věci mají dít, skutečně se dějí. Jistého povýšení příběhů se dočkáme v písních, které ukončují každou roční dobu. Děti v nich niterně dořikávají to, co předtím rozehrály. Opět, slova k písním jsou dozejista básnické texty.

Nominace na DS Trutnov, protože kvalita všech složek (dramaturgické, režijní, výtvarné i hudební) je nesporná. Představení zapůsobilo velmi harmonicky.

OČKA ZUŠ Žamberk, ved. Olga Strnadová**Můj kocouří deník** (podle předlohy J. Koláře: Z deníku Kocoura Modroočka)

Jde samozřejmě o drammatizaci části knihy J. Koláře. Příběh kocoura Modroočka je jemně veden od jeho šťastné sebedůvěry ve vlastní já přes poznávání okolního světa s jeho „kocouřím“ trable až po náznak kocourkova dospívání. Modroočko už nemyslí jen na sebe, začíná oplácet, učí teď novým věcem svou kamarádku. Kocourek se podřizuje řádu věcí, nebo snad – splývá s ním a může se pak cítit dobře a šťastný v tom „svém“ světě, který si dobře ohmatal. (Tento dramaturgický úmysl považují za krásný.)

Vizuálně je inscenace velmi uspokojivá, vkusná a vtipná, na míru čtyřem dětským hercům. Hraje se se šitými loutkami – zvířecími manekýny.

Jednotlivé epizody se rozehrávají na zvětšených částech panelu, na kterém vidíme celý domov kocourka. V příběhu postupně obejdeme tento kocouří mikrosvět. Traktování epizod je zcela pravidelné, což dodává jemnosti vyjádření patřičný klid, ale jak čas běží, stává se monotónním. V každé epizodě je píseň, která je zařazena originálním způsobem. Podotýkám, že kvalita písňových textů i hudby je nesporná.

Děti jsou při věci, přesvědčivé příběhu oddané. Jde o kultivovaný tvar, který by ještě víc zkrásněl vzrušivějšími momenty ve výrazu nebo temporytmu. Aspoň tedy předpokládám.

Doporučení do širšího výběru DS Trutnov

Tak co?“ ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou, ved. Romana Hlubučková**O lakomé Barce** (Jan Werich)

Známost Werichovu pohádku odehrají dvě dívky, ne už děti, s menší dramaturgickou úpravou, zkratkou ve střední části hry. Příběh rámuje i lehce prostupuje „druhý plán“ – s trochu káravým humorem se dívky popichují, jedna z nich totiž tak trochu Barku připomíná... Dívky svůj nadhled nad příběhem nadměrně nezduřazují, spolupracují v něm myslím úspěšně.

Inscenace je drobná, na stole je postaveno lepoporelo a před ním se vše odehraje jednoduchými, malými (z dálky nerozeznatelnými) loutkami a několika rekvizitami. Neotřele a vtipně dopadlo instalování a posléze zamordování farského prasátka. Což dalo zapomenout na předchozí příliš snadné rozhodnutí pana učitele tento čin vykonat.

Jednoduchost a drobnost inscenaci spíše napomáhá, máme dojem svižnosti a hravosti a také přehlednosti. Proto odpustíme i mírnou „kostřatost“ či nedohranost situace, která se někdy přihodí.

Doporučení do širšího výběru DS Trutnov.

Tak co?“ ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou, ved. Romana Hlubučková**Kuřátko Tinka** (J. Křešnička)

V loutkové hře s rázovitým kuřetem Tinkou hrály děti šitými, většími maňasy. To byla dobrá volba, tyto loutky umožňují razantnost pohybu i projevu. A to tenhle příběh, jemně si osahávající prvky „rakvičkárný“, potřeboval. Děti dokázaly, že tenhle typ divadla pochopily a hodně toho už herecky

zvládl. Příběh je hrán vesele a bez rozpaků, jen výraznější pointa mu chybí.

Loutkářský kroužek **Myšáci DDM Bájo, Česká Skalice**, ved. Pavla Knápková
Kašpárek a Honza jdou do světa (Jaroslav Průcha)

S Kašpárkem a Honzou, co vyšli do světa, vykořičila z České Skalice také tato inscenace a to docela lehkou nohou. Byla přívětivá, milá ve své střídmosti a uspořádanosti. Děti hrály pečlivě s těžko ovladatelnými únanovskými loutkami, které doplnily svou scénou. Starý text byl v zásadě dobře upraven a děti ho zvládl. I přes jisté nemotornosti neslo představení stopy dobré inscenační intuice.

DS JILM, ZŠ Komenského, Jilemnice, ved. Jarmila Andrštová
Strašidlo Bublifuk (V. Novák, S. Oubram)

O strašidlu jménem Bublifuk hrají děti z krásné Jilemnice plnou hodinu a s nasazením. Děti – herci působí ve hře příjemně, škoda jen, že jejich postavy byly napsány tak plošně, nedramaticky a nedávají možnost k žádnému uchopení a jednání. Představení je ale dobře vedeno a děti mají své úkoly zařity. Jen hudební složka se moc nepovedla. Přesto, že se děti snažily co mohly, slyšeli jsme, že každý ptáček není zpěvák.

Blanka Šefrnová

KRAJ VYSOČINA

Přehlídka dětských recitátorů v Třebíči

Nové kraje uspořádání umožnilo hlavnímu organizátorovi krajské přehlídky dětských recitátorů v Třebíči Jardovi Dejlovi, aby letos 18. dubna přivítal účastníky na jejím prvním ročníku, přestože se zde akce koná každoročně. Přeměna regionální přehlídky na krajskou totiž trochu pomíchala okresy, takže sem letos poprvé přijeli havlíčkobrodští, zatímco třeba Brňáci zůstali tentokrát doma v Brně. Známy vtipálek Dejl si ovšem našel mnoho dalších záminek ke svým jemným sarkasmům, takže veškeré náznaky napjaté soutěžní atmosféry vzaly za své hned na samém začátku.

Recitovalo se ve dvou prostorech se dvěma porotami. I. a II. kategorii posuzovali Jaroslav Dejl, Marie Čechová a Jaroslava Kučerňáková, III. a IV. pak Jaroslav Provazník, Igor Dostálek a Jakub Hulák.

Kdyby byla I. kategorie postupová, měla by porota opravdu těžkou práci, neboť úroveň recitačních výkonů byla překvapivě vyrovnaná. Projev recitátorů byl přirozený, bez výraznějších řečových vad, děti snadno navazovaly kontakt s diváky. Velmi kvalitní byl i výběr textů. Výjimečný výkon předvedla Michaela Vosyková z Havlíčkova Brodu v textu Hany Doskočilové Oříšek.

Vysoce vyrovnaná byla i kategorie II. s řadou vynikajících přednesů. Slušný, místy i objevný dramaturgický výběr a mimořádné výkony (Nohová, Halánek, Bednářová, Kubů, Přibylková, Obselková) slibují, že v kraji v příštích letech vyrostou výrazné tvůrčí individuality. Nedostatkem některých vystoupení bylo nepřesné frázování, problémy s dýcháním a udržením počátečního vysokého nasazení. Některým recitátorům by také prospěl ostřejší zásah do délky textu. Mimořádně soustředěnou a promyšlenou interpretaci textu předvedla zejména Zuzana Nohová z Třebíče v textu Pauline Barnesové Paní, vy už zase ječíte.

III. kategorie přinesla řadu problematických výkonů, v nichž jako by se úsilí recitátorů poněkud míjelo s jinak vesměs zajímavým zvoleným textem. Snaha o zajímavý a co nejbarvitější přednes vedla často k nepřírodně artistickému, jindy naopak až k neestetickému projevu. I zde se ovšem objevily výrazné recitátorské individuality. Kromě příjemných vystoupení Adély Nohové, Miroslavy Jamborové či Mariky Šoposké zaujal zejména velmi vyspělý, do detailu vypracovaný poutavý přednes Jana Roseckého ze Žďáru nad Sázavou v textu Pavla Šruta Jak spočítat dřevorubce a zajímavý a odvážný pokus Denisy Budilové z Havlíčkova Brodu o interpretaci jiného Šrutova textu Jak mě medvěd sněd.

Díky snaze "přibarvit" a co nejvíc "vyšperkovat" vybraný text, přinesla IV. kategorie. Nejproblematictější výkony. S vyšší vyspělostí dětí jako by narůstal pocit, že poezii je třeba podat jako Poezii, tedy "vysoké umění". Mnohdy bohužel bez ohledu na to, co samotný text vlastně vyjadřuje. Z výkonů nejstarších recitátorů už nebylo tak snadné vybírat. Přes jisté technické nedostatky doporučila porota na celostátní přehlídku Lucii Michálkovou z Pelhřimova se zaujatou a vnitřně silně prožitou interpretací básně Victora Huga Vzpomínka na noc ze čtvrtého a suverénně zvládnutým vyprávěním prózy Zdeňka Šmída Proč bychom se netopili.

Jakub Hulák s použitím poznámek Jaroslava Dejla

Krajská přehlídka dětského divadla Třebíči

Krajská přehlídka dětského divadla kraje Vysočina v Třebíči se konala 19. dubna a navázala tak na přehlídku dětských recitátorů, která se odehrála den předtím. Konala se ve dvou hracích prostorech Domu dětí a mládeže a o její hladký a příjemný průběh se stejně jako předchozí den postaral Jaroslav Dejl ve spolupráci se svými spolupracovníci z Kulturního domu a z DDM Třebíč. Protože se ale nakonec přihlásilo o pár souborů víc, než se předpokládalo, ke konci zavládla mírná nervozita. Souhrnná diskuse vedoucích s lektorským sborem o všech osmi inscenacích se protahovala, v sále skotačící děti postupně ztrácely trpělivost a měnily se v divou zvěř. Ale raději k představením:

Poněkud plakátově působilo představení **Boj s bacily** v podání souboru **ZŠ Na Kopcích Třebíč**, připomínající svou stylizací scény z filmu Woodyho Allena Vše, co jste chtěli vědět o sexu, ale báli jste se zeptat. Inscenace ale oproti filmu trpěla technickou neumělostí a nedostatkem nadsázky. Až tehdy, kdy by se podařilo nápad rozvinout do opravdové jiskřivé hry, nevyznělo by představení jako divadelně ztvárněná reklama na Celaskon.

Popisné ilustrace převažovaly v recitačním pásmu z veršů E. Frynty a J. Dědečka **Život souboru ZŠ Týnská Třebíč**. V některých textech se sice objevily hezké obrazy, škoda jen, že už se dále nerozvíjely. Inscenaci neprospěl ani úvodní "dvoreček", ani neústrojně "slepení" dvou samostatných pásem mladších a starších dětí v jediný celek.

Pohádka o kohoutech, bouře a duze ZUŠ Světlá nad Sázavou zaujala především svým výtvarným pojetím. Právě soustředění souboru a jeho vedoucí na výtvarnou stránku však prohloubilo přílišnou statickosti a váznoucí temporytmus představení s výraznou převahou epického divadla.

Soubor **ZUŠ Žďár nad Sázavou** si pro své zpracování lidové pohádky zvolil svérázný inscenační klíč využívající půdorys lidové hry s pravidly a jídla jako základní rekvizity – odtud i název **Svačina**. Tento klíč zatím ale divákům neotvírá bránu k pochopení autorského záměru. Práce s rekvizitami i s pravidly hry je dosud příliš nejasná.

Recitační soubor **ZŠ Humpolec** vlastně žádným souborem ani nebyl. Jednalo se o nepříliš dobře zvládnutý sólový přednes úryvku Kainarovy **Zlatovlásky** sedící dívkou, popisně ilustrovaný zvuky v podání dvou okolo stojících chlapců. Vedoucí souboru ovšem vysvětlila, že za představením nemůžeme hledat žádné ambice. Děti a jejich vedoucí pouze využili možnosti sbírat na přehlídce zkušenosti do budoucí práce.

Prvním výrazným diváckým zážitkem přehlídky byla inscenace **Rok Bullerbynu souboru ZUŠ Nové Město na Moravě**. Z představení je cítit, že půvabná kniha Astrid Lindgrenové je pro nejmladší generaci stále přitažlivá. Zdá se, že vedoucí souboru Ivona Čermáková měla i poměrně šťastnou ruku v přepisu vybraných kapitol knihy do jevištní podoby. Vystoupení obsahuje řadu působivých momentů a zajímavých řešení (např. kolektivní postava Lisy jako průvodkyně jednotlivými příběhy), je ale zjevné, že děti zatím se svou malou divadelní zkušeností na naplnění tak náročného tvaru nestačí. Mnohé situace také ještě nejsou natolik domyšlené, aby dětem umožňovaly věrohodné jednání. V každém případě má ale soubor zaděláno na pozoruhodnou inscenaci.

Je dobře, že se na přehlídce dětského divadla objevilo také loutkářské představení. Přivezl ho **Spolek loutek – Loutkino ze Soukromé MŠ a ZŠ Romarynová v Brně**. Poměrně ambiciózní inscenace **Král v kukani** dokáže strhnout především velkým nasazením věkově pestrého souboru (od nejmenších předškolních dětí oživujících dole pod paravanem postavičky permoniků, přes starší princezny, krále, královny, nápadníky a draky až po dospělé, naživo obstarávající výraznou a svižnou zvukovou a hudební složku představení). I přes tento velký potenciál souboru převažovaly ze strany lektorského sboru zatím spíše výhrady. Když už se vedoucí rozhodli pracovat s loutkami, měli by děti více zasvětit do základních dovedností této práce. Postavy příběhu byly

většinou statické, bez vzájemného kontaktu, k čemuž přispěly i dlouhé sólové deklamace vcelku nenápaditého a plytkého textu Jana Vodňanského. Moc možností dětem nedává ani paravan, který uzavírá loutky do stísněných průhledů a nemůže tak poskytnout prostor k akci. Inscenace si jistě v Brně našla řadu vděčných diváků, šikovni a aktivní vedoucí by ale mohli příště nabídnout dětem víc.

Představení Pepča, Jožka, Chosita souboru Brepty Sněžné (vedoucí Miloslava Matoušková) zaujalo především vyspělým jevištním projevem starších dívek, kterým jejich životní zkušenost umožňuje naplnit problémové komunikační situace z dívčího kolektivu letního tábora věrohodným psychologizujícím projevem. Problémem inscenace je ale absence klíčových momentů, které by blíže objasnily motivaci postav vedoucí ke konfliktu, a scénicky nerealizované rozuzlení. V důsledku toho nakonec zajímavě rozvíjený příběh vyznívá jako banální historka ve stylu laciných dívčích románek. Dramaturgické nedostatky jsou pak podtrženy ledabylým vytvářením prostředí a náhodným kolísáním mezi prostředky obecného a spisovného jazyka. Přesto je ale představení působivé tím, jak v dílčích situacích autenticky vypovídá o generačních, byť v zásadě dívčích problémech.

Budeme pod drnem je recitační pásmo sestavené z neotřelé a podnětné poezie Ernsta Jandla. Hraje ho soubor **Červ Ovanoha ze ZUŠ Nové Město na Moravě** složený ze starších dívek a jednoho chlapce, pod vedením začínající vedoucí Kláry Dvořákové. Inscenace je sugestivní díky soustředěnému a zaujatému projevu aktérů, neilustrativní princip rozehrávání veršů umožňuje divákovi zapojit vlastní fantazii a dotvářet si významy scénických obrazů. Záměr souboru ale není příliš čitelný. Propojení jednotlivých textů působí nahodile a pohybové ztvárnění některých veršů místy i trochu mechanicky. Nejiskřivější momenty přicházejí s texty, jejichž rozehrání je založeno na střetu chlapce s chórem dívek.

Třebíčská přehlídka tedy přinesla řadu zajímavých divadelních zážitků a chvíle strávené v hledišti a v diskusním kruhu rozhodně nepokládám za ztracený čas. Lektorský sbor ve složení Jaroslav Dejl, Igor Dostálek a Jakub Hulák se sice nakonec rozhodl, že k přímému postupu na celostátní přehlídku žádný soubor nedoporučí, v nominacích do širšího výběru byla ovšem neobvykle štedrá. Programové radě Dětské scény 2002 byly navrženy inscenace *Budeme pod drnem*, *Pepča, Jožka, Chosita*, *Král v kukani* a *Rok Bullerbynu*.

Jakub Hulák

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Recitační přehlídka Brno

Přehlídka dětských recitátorů v Brně letos hledala nejhodnějšího pořadatele. Po mírném přemlouvání se jí ujala Jaruška Doležalová ze Střediska volného času Labyrint (pobočka CVČ Lužánky) a její průběh snad nenechal nikoho na pochybách, že to byla šťastná volba. Vlídne přijetí v domácky útulném prostředí nastolilo vstřícnou a nekonfrontační atmosféru a já si moc přeji, aby mladí recitátoři "zakotvili" v Labyrintu i na další léta. Příjemné klima přehlídky ovšem pochopitelně nedokázalo zajistit kvalitu recitačních výkonů. Naopak se zde projevilo, že Brno a okolí bylo v posledních letech z hlediska metodiky dětského přednesu poněkud zanedbané. Svě dojmy se pokusila zachytit Jana Křenková:

...a pořád dokola... (Jiří Olič)

I letos jsem se zúčastnila jako doprovod i porotce několika přehlídek Dětské scény. Snažím se vydělit pocit z té krajské brněnské, ve Středisku volného času Labyrint, kde ji pojmenovali soutěž (podtrženo mnou) recitace jednotlivců.

Otázky a odpovědi

Jak se vyvléct ze začarovaného kruhu Kocourků, Písniček o škaředých holkách a Psů v lomu? Je to věno, které se dědí?

Jak nevyvolat údiv otázkou, jak mladý interpret právě k tomuto textu dospěl?

Opravdu nelze předejít tomu, aby se texty pro porotu nepsaly na koleně před zahájením?

Odpovědi jsou opět otázky: Platí vydané propozice Dětské scény?

Znají je ti, co s dětmi pracují? Chápu jejich smysl?

Smutky a naděje

Pozorují a poslouchám mladé lidi (v terminologii přehlídek 4. kategorii). Přednášejí statečně, ale vědomí odpovědnosti (porota, možnost postupu) výlučnost chvíle, černé závěsy a plynoucí čas nemohou nepůsobit, k závěru atmosféra těžkne. Občas probleskne tlumený temperament, mimo přehlídku jsou asi živí, hluční a "normální". Ted' vzali na sebe tuto roli. Proč? A přesto se každý rok najdou taci, kteří tohle podstupují. Co je k přednesu láká a vábí? Kolik je pedagogů, kteří si s nimi rádi vychutnají dobrodružství práce nad textem? A kolik z nich je nabídnuta systematická příprava?

(Ale vždyť tohle všichni víme. Proto ten Olič: Dokola)

Svět se nezboří?

Myslím na brněnskou Julii, Taťanu a Herodese, které jsme z městského kola do krajského nenechali postoupit. Naučili se krásné texty. Říkali je s velkým nasazením. Špatně. Byli zklamaní, že nepostoupili. Krajské kolo bylo v tomto směru "učesanější", ale také bezbarvější.

Čí vinou?

Do příští poroty si přivezu *Rozvrzaný mandl (Ernst Jandl)*
 tato báseň
 ještě není dobrá
 a měl bys na ní ještě dělat
 ale svět se nezboří
 necháš-li ji tak
 ba nezboří se ani barák

Na závěr několik údajů: Ve II. kategorii postoupily na celostátní přehlídku Eliška Mezulániková (Klobouky u Brna) a Lenka Vejputková (Hustopeče). Lektorský sbor pracoval ve složení Olga Strnadová, Petra Plechatá a Tomáš Doležal. Ze III. kategorie postoupila Blanka Linkeschová (Brno) na návrh lektorského sboru ve složení Ivona Čermáková, Ekaterini Poutachidou a Eva Růžičková. Z kategorie IV. byl nominován Vojtěch Konečný. Lektorský sbor tvořili Jana Křenková, Marie Pavlovská a Jakub Hulák.

Jana Křenková, průvodní text Jakub Hulák

Dětská scéna 2002 Brno

Pořadatelem Krajské přehlídky dětského divadla, recitačních a loutkářských souborů Jihomoravského kraje DĚTSKÁ SCÉNA 2002 bylo Středisko dramatické výchovy Centra volného času v Brně Lužánkách a studenti katedry dramatické výchovy brněnské JAMU. Finančně přispělo Ministerstvo kultury ČR, Krajský úřad Jihomoravského kraje a Statutární město Brno.

Šikulka Charéz bylo první z devíti představení, které bylo uvedeno v prostorách CVČ Lužánky a první z pátečního odpoledního bloku představení. Ambiciózní soubor **Základní školy Pavlovská 16 z Brna** má několik výhod, která jsou hodné závidění - má svého autora, tým dospěláků, fajn děti a v neposlední řadě jistě báječného ředitele, který divadelní aktivity podporuje. To, že inscenace, natož některá představení „nevyzní“ tak úplně podle představ a přání může možná chvíli mrzet, ale není to rozhodující. V tomto smyslu se také neslo povídání vedoucích s lektorským sborem, tvořeným Janou Hrubou, Jakubem Hulákem a Jirkou Pokorným. Ondra Klíč slyšel vyprávět příběh (zpracovaný do filmové podoby) a ten mu byl inspirací k vytvoření předlohy Šikulky. Ne vždy zcela logicky fungující a z dramaturgického pohledu ukotvený příběh, který není tak úplně jasný, přehledný a čitelný i samotným inscenátorům způsobí, že děcka se v prostoru jeviště pohybují a jednají často pouze obecně a nekonkrétně. Pokud je inscenace navíc závislá z velké části na technice a ozvučení, není příliš času a především není nikdo, kdo techniku zvládne tak, aby bylo také slyšet zpívající děti, a ne toliko hudební doprovod, a k tomu ještě přibude ne zcela dostatečné prostorové rozmístění paravánů, které znesnadňují rozehrání jednotlivých mizanscén, stává se, že inscenace

je místy nepřehledná a klademe si i otázky, kdo je kdo, proč je to, o čem to je. Přesto je potřebné inscenátory pochválit za účtyhodný pokus umožnit alespoň pětáctičet, a možná i ještě více dětem, setkat se jiným než tradičním způsobem s literaturou, hudbou a pohybem. A když k tomu připočteme, že na škole se hraje baseball a autoři jej plně zakomponovali do příběhu a dělají tím také reklamu vlastní škole, co můžeme chtít víc?

Divadélko ZŠ Krásného z Brna - Lucie a zázraky. Vedoucí souboru pracuje velice citlivě s tématem opuštěného dítěte a hledání vztahu. Děti jsou vedeny k přirozenému projevu, vnímání a naslouchání. Určitá neobratnost se projevuje v režijním vedení, scénografickém řešení a jednání v prostoru (malíř a štafle, nenatírání, natírání, zvířátka na polštářcích kontra pes, atd.), které vychází z ne zcela jasné dramaturgické koncepce a jejího naplnění. Nicméně byli jsme svědky příjemného zážitku především z upřímného a bezelstného dětského projevu mladších dětí.

Děti ze základní školy z Rousínova uvedly pořad s neobvyklým názvem **Chrošchorop**, který mohl evokovat cokoliv. Osm dětí, z toho čtyři v červeném a čtyři ve žlutém, se švihadly se v hracím prostoru neustále přeskupují, vytvářejí tu více, tu méně zvláštní obrazce, které tu konvenují, tu pozbývají souvislosti s příběhem. Ten i někteří diváci ztrácí a opět nalézají, jiní nemají s příběhem problémy, neboť jej nehledají, a jiní naopak s příběhem začali a byli dovedeni až do konce. V každém případě jsme viděli představení, ve kterém děti více či méně naplňují představu jejich vedoucí a režisérky, která zpracovala, dramaturgicky krátila, dopisovala, upravovala autorskou poezii svého bratra. Režijně i scénograficky jednoduchými prostředky vyprávěla ... a děti vcelku zvládly to, co bylo od nich požadováno, k čemu byly vedeny, o čem si hrály. Lektorský sbor doporučil inscenaci do širšího výběru.

Kubíci z Centra volného času Lužánky mají štěstí, že mají Petru Rycheckou. Chtěli vytvořit něco dobrodružného, kde budou nejen souboje, ale také přátelství, láska, překonávání překážek. A to se jim s vrchovaně podařilo ve zcela autorském, kolektivním zpracování příběhu(ů), které si společně vymýšleli a vyprávěli. **Chlapec Lio** se shodou náhod dostane do Zakázaného města a tam prožívá nejen zápas o svůj život, ale také podstoupí zápas o záchranu života někoho jiného. Je zajímavé vnímat, jak spoluautorka do dramaturgické režijní koncepce zapojila dovednosti dětí získané v průběhu společných setkání a her. Je škoda, že filmový střih jednotlivých výstupů je přerušován technickou přípravou hracího prostoru, která neumožňuje plynulý přecházení z jedné situace do druhé a napětí se vždy musí znovu budovat. Vzhledem k tomu, že ambice vedoucí byly především v působení dovnitř skupiny, jejímu stmelení, lze jen ocenit výsledek, kterého Kubíci dosáhli.

Představení **Káča a čert** souboru **Basta Fidli ze ZŠ Mokrá** bychom mohli s klidem dát podtitul, kterak Káča za čertem běhala. Vedoucí souboru si s dětmi přehrávala jednotlivé situace a chceme věřit, že dětem se momenty především v pekle a při tancovačce líbily. Je jenom škoda, že se nepodařilo onu hravost, která zřejmě původně fungovala a na kterou vedoucí, režisérka, scenografka a autorka hudební složky v jedné osobě sázela, udržet a správně děti motivovat k přirozenému jednání a poslouchání se.

Recitační soubor **Ťapka ze ZŠ Vídeňská ze Znojma** přivezl rozvernou **kramářskou píseň**, kterou se pokusil inscenovat, ačkoliv paní učitelka vůbec nevěřila, že by se něco takového mohlo podařit. Chtěla dětem pouze zpestřit nudné hodiny hudební výchovy – a zadařilo se. Vzniklo, alespoň v Brně, docela spontánní představení, ve kterém se podařilo skloubit ne vždy znělé zpěvní hlasy s notnou dávkou stylizovaného projevu. Pouze ve chvílích, kdy se jenom zpívá, jsme postrádali větší chuť a zaujetí samotných dětí. Není bez zajímavosti, že se autorům inscenace podařilo velice nenásilně zapojit handicapovaného spolužáka. Byl to příjemný pocit, že to jde, nebyly v tom emoce, snaha o integraci za každou cenu, vyplynulo to zkrátka jen tak... Lektorský sbor doporučil inscenaci do širšího výběru.

Třetí blok zahájil výstup - scénka - zkrátka dva fajn kluci si pro sebe a snad možná i trochu pro nás, říkali **jednu scénu ze hry W+V - Caesar**. Ze **Znojma z DS při ZŠ Pražská** s nimi přijel pouze pedagogický doprovod, který si vyslechl dotazy (proč, proč právě tohle a takhle, jak tomu rozumějí kluci, co se tím sledovalo atd.), na které nemohl odpovědět, a tak vystoupení zůstane pro nás už navždy otázkou. Škoda....

Divadelní kolektiv **ZŠ Mokrá** (na přehlídce již z této školy v pořadí druhý) uvedl pohádku **Šípková Růženka**. Inscenátoři předpokládali, že pohádku diváci znají, a tak zvolili formu „tanečního, baletního divadla“. Uvozovky dávám záměrně. Domnívám se, že i přes účtyhodnou snahu, a tu je bezesporu potřebné ocenit, sdělení zůstalo na půl cesty. Ne snad, že bychom v zásadě nepřčetli příběh. Inscenace byla založena na třech základních výrazových prostředcích - pohyb, hudba, barva. Příčinou byla nedůslednost pohybová - spíše jen povšechné „jako“ pohyby, které by mohly v jiné situaci znamenat úplně něco jiného, výběr hudby svádějící k protichůdným asociacím (např. Largo jako znovu oživení princezny), barvy, se kterými se pracovalo významově nedůsledně, a k tomu režijní a dramaturgické nedostatky (vedoucí, režisérka a vše v jedné osobě o některých spojích a souvislostech nepřemýšlela), to vše způsobilo, že očekávané se tak zcela nedostavilo. Přesto jsme viděli pokus o ne zcela tradiční výpověď a v oblasti dětského divadla o pokus dosti výjimečný.

Hostem přehlídky byl soubor **LoutKINO**, který se uvedl představením **Král v kukani**. O tom, jaký představení mělo úspěch u diváků, svědčil velký potlesk, o tom, co si o představení povídal lektorský sbor se nedozvíte - představení bylo nesoutěžní, a tak se veřejně o inscenaci nehovořilo. Bylo to dobře.

Dětská porota se nemohla zcela rozhodnout - svoje rozhodnutí (snad to mohu prozradit) měnila, až nakonec vyhlásila svým vítězem Šikulku Chuareze.

Duchové divadla, kteří nás provázeli po celé dva dny, vždy decentně, příjemně, nehlukeli, nesmrděli, povzbuzovali a obdarovávali, obdarovali svou cenou Šípkovou Růženku.

Lektorský sbor obdaroval, jak jste si již přečetli, ale přímo nikoho nenominoval. Nedomnívali jsme se, že žádná z inscenací nebyla tak výrazná, inspirativní, že.... Snad příští rok. Určitě příští rok.

Jiří Pokorný

OLOMOUCKÝ A MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Přehlídka dětských recitátorů v Zábřehu

Krajská přehlídka dětských recitátorů v Zábřehu proběhla ve středu 10. dubna 2002 podle už vyzkoušeného scénáře. Nejprve společně zahájení ve velkém sále KLUBU-KVDC (spolu s DDM Zábřeh pořadatel přehlídky), potom rozchod do čtyř různých prostor a paralelní vystoupení recitátorů jednotlivých kategorií, organizovaná a posuzovaná vždy vlastním tříčlenným lektorským sborem. U II. kategorie zasedali Hana Šimonová, Romana Unzeitiková a Jakub Hulák, u III. kategorie Jana Trunečková, Ester Minaříková a Igor Dostálek, u IV. kategorie Marie Brožová, Ludmila Lepšíková a Jaroslav Dejl (Složení poroty nepostupové I. kategorie bohužel ze svých záznamů nejsme schopni dát dohromady).

Těžko posuzovat celkovou úroveň přehlídky – jako porotce II. kategorie se mohu vyjádřit jen k vystoupením žáků 4. a 5. třídy ZŠ, tedy většinou dětí ve věku 9 – 10 let. Věkové údaje připomínám záměrně – bylo totiž překvapivé, že namísto ještě očekávané hravosti a bezprostřednosti projevu dětí mladšího školního věku jsme se zde setkali s nešvarem typickým pro starší věkové kategorie – neadekvátním zatěžováním textu přílišným důrazem na detail, přepjatým dramatickým prožíváním a falešnými city. Snad k tomu v některých případech přispěla tréma či bezděčná snaha zaujmout, spíše se ale zdálo, že projev malých recitátorů je formován přemrštěnými ambicemi pedagogů a rodičů. Mezi vypjatými (téměř "hereckými") výstupy pak zaujal zejména neokázalý a přesný přednes Martiny Žákové (M. Drijverová: Táta k příštím vánocům), Karolíny Papajíkové (Julian Tuwim: O Řehoři Iháři a jeho tetě) či Barbory Šebestíkové (Miloš Macourek: Žirafa).

Jakub Hulák

Regionální přehlídka Dětská scéna Olomouckého kraje v Zábřehu

Přehlídka se konala ve čtvrtek 11. dubna 2002, byla organizačně výborně připravena, ale buď se letos v kraji neurodilo nebo se soubory zapoměly zúčastnit. Souborů bylo pouze pět, inscenační výsledky společensky řečeno nic moc. Při vši úctě k vynaložené práci vedoucích, se vši úctou k práci dětí – prostě to, co jsme viděli na jevišti, mělo ve většině případů množství nedostatků a základních problémů.

Divadlo slunečnick při ZŠ Šumperk, Sluneční ul. – Vzpomínky na prázdniny

(vedoucí souboru: E. Šalková)

Text začínající mladé autorky L. Špatné, šumperské rodačky, nese všechny problémy začátečnického textu. V dobré snaze snese autorka množství témat a motivů, žádný ale řádně nemotivuje, nerozvíjí a nedovede k vyřešení.

Dvě dívky vzpomínají na dobrodružství na letním táboře v tajemném lese. Zde žije i ježibaba s dcerkou Leontýnkou, kterou (ač je jí 13 let) nutí do sňatku s kouzelníkem Abrou. Tu se zjeví potulný rytíř se svým songem o luně a kletbě. Ježibaba začaruje dceru v kámen. Ten objevují ony dvě dívky z úvodu. Zaslouchnou i song rytíře. Svěří se táborové lékařce, kuchařce i vedoucímu. Až jejich nevinná srdce zachrání Leontýnku a se změní "v člověka". I to nebylo na scéně úplně jasné. No prostě trochu zmatek. Vše doplněno písněmi, jevištně trochu bezbarvě. Škoda. Prý soubor hodně pracuje o prázdninách a soustředěných.

Dramatický kroužek ZŠ Rohle – Princové jsou na draka

(vedoucí: E. Němcová)

Soubor děvčat předvedl kousek z televizní populární pohádky. Asi jsou to hodná děvčata, ale proč je jejich vedoucí nutí do předvádění se. Asi budou mít úspěch na školní besídce či akademii. V Zábřehu zanechala jen rozporuplný dojem. Proč? Škoda.

Dětský amatérský soubor ZŠ Města Libavá – O makarónech, které šly na procházku

(text M. Macourek, vedoucí: M. Nová)

Soubor tvoří šest dívek. Slibný začátek. Černobílý stylizovaný kostým, černé brýle, rytmus. No jo ale! Jak šel čas, mizí nápady, základní princip není dodržen, začíná popisnost, nepřesnost. No a ke všemu je nakonec přilepen taneček (rap) na šmoulí hudbu. A to už bylo úplně o ničem. Proč? Škola.

Dramatický kroužek při ZŠ Běloutín (mladší skupina) – Mach a Šebestová mezi piráty

(vedoucí: M. Orogánová)

A tak čest přehlídce alespoň zachraňují poslední dva soubory. Mladší děti ze ZŠ Běloutín si se svou vedoucí vybraly zřymovanou kapitolu z populární knihy Mach a Šebestová – tentokrát mezi piráty (z edice "Školy, hrajte divadlo" – J. Křížová). Na jevišti se objeví tlupa bezprostředních dětí, které se vyřádí v rolích oblíbené knihy. Scéna je náznaková. Výsledek sice není novátorský a hledačský, ale je ukázkou poctivé práce s dětmi.

Návrh do širšího výběru na Dětskou scénu Trutnov.

Dramatický kroužek při ZŠ Běloutín (starší skupina) – Divčí válka

(úprava J. Křížová, vedoucí: J. Kovalová)

Starší děti tohoto souboru se svou vedoucí sáhly po textu od téže autorky. Ta už tentokrát neměla tak ostré pero. Širší téma, neexistence dobré literární předlohy pro veršování. A tak děti nemají šanci opřít se o slovo a dialog, situace nejsou členité a jsou málo dramatické. Představení je sice místy sympatické, ale přece jenom lehce nahozené. Je ale základem pro další práci.

Sečteno a podtrženo. Bylo vloženo mnoho práce organizační i tvůrčí, ale výsledek na jevišti byl matný až bezradný. Škoda. Snad příští rok. Lektorský sbor pracoval ve složení: Jaroslav Dejl, Igor Dostálek, Ilona Kadlecová, Ludmila Lepšíková a Jana Trunečková.

Jarda Dejl

Regionální přehlídka Dětská scéna Moravskoslezského kraje v Ostravě

Nad půdou ostravského Dramacentra opět vláda zástava dětského divadla a nebo, jak by řekli naši přátelé ze Slovenska, "dětskej dramatickej tvorby". Po tři dny se v sálech DDM Korunní v Ostravě – Mariánských Horách prezentovalo dětské, ale už i mladé divadlo z kraje Moravsko-slezského. Organizace se s úspěchem ujal "domorodý" divadelní kmen zvaný a známý jako DIVIDLO, vedený náčelníkem Sašou Rycheckým. U těchto domorodců se opravdu nedá cítit jinak než jako doma. Přátelská atmosféra byla navozována všude a při všem, co se zde v rámci regionální Dětské scény událo. Jako by snad ani nešlo o to, že přímo postoupit může pouze jeden z osmnácti.

Břímě těchto bez dvou dvaceti představení bylo veliké, jak pro organizátory, tak pro porotu, ale vlastně i pro účastníky, protože jenom malá část souborů nevyužila možnosti zúčastnit se tohoto svátku po celé tři dny – od pátku 5. do neděle 7. dubna 2002. Porota pracující ve složení: Vlado Sadílek (Bratislava), Marián Lacko (Rimavská Sobota), Tomáš Doležal (Brno) a dětská porota složená z dětí karvinského gymnázia LOGEN a členů účinkujících souborů měla opravdu na co koukat.

O tom, že je dětské divadlo zcela svébytnou a kvalitní uměleckou tvorbou nás přesvědčily tři inscenace vycházející ze známých příběhů. **Přípravky ostravského DIVIDLA** pod vedením Malvíny Schmidtové interpretoval pohádku **O OTESÁNKOVI**. Zcela netradičně na pomezí divadla a rituálu, kde jako hlavním symbol fungoval kruh jako začátek, konec, hlad, koloběh a kdo ví co ještě. Velice podnětné bylo i to, jakým způsobem se zde pracovalo se slovem – nemělo ve výrazu generální význam a poatožmo jen lehce doplňovalo jakousi retrospektivní asociaci vytvořenou koláží obrazů vycházejících ze známé pohádky. Divadelní soubor **LDO ZUŠ z Hlučína** (ved. Lenka Jaborská) se pokusil o dramaturgizaci jedné z kapitol Mikulášových patálií (Sempe - Gosciny), konkrétně té **O LOJZÍČCE**. Důsledně rozpracované situace ve smysluplné struktuře pomáhaly poměrně dobře vybaveným dětským hercům rozehrávat téma o tom, jak se v dětství škádlíme (vztahy mezi dívkami a chlapci) a v dospělosti milujeme (vztah mezi mužem a ženou). Také druhá inscenace **DIVIDLA oddílů Napotřetí** (ved. Jitka Kvasničková) **SNĚHOVÁ KRÁLOVNA** byla velmi inspirativní. Bohužel spíš možná v použití pestrých výrazových prostředků a odlišných divadelních žánrů (stínohra, loutkohra, činohra), než v celkovém vyznění a sdělování Andersenova příběhu. Dětské divadlo jde v mnoha případech "napříč" žánry, ale asi bychom neměli příliš spoléhat na jímavost formy (při vytváření atmosféry inscenace), ale i na její propojenost na obsah sdělení.

Velmi početně byla na ostravské přehlídce zastoupena nejstarší kategorie dětského divadla (13 až 16 let), tzn. skupiny dětských divadelních souborů pohybujících se na pomezí mezi mladým a dětským divadlem. Divadlo **BEZ ZÁBRAN z Kopřivnice** (ved. Miroslav Přivětivý) rozehrálo alegorii **SMALLY**, napsanou jednou z členek souboru Terezou Dočkalovou na motivy pohádky o Smolíčkovi. Samotný příběh v textu je pravděpodobně poutavější než jeho divadelní interpretace. Inscenace je příliš upovidaná, pro mladé herce je zřejmě těžké si najít motivy k herecké akci, udržet si postavu a nějak uchopit její charakter. Otázkou tedy je: Je žánr klasické činohry vhodný pro dětské divadlo? Podobné problémy by se daly najít u inscenace **DON JUAN** druhého **kopřivnického souboru VENDELÍN z DDM** (ved.: Dan Brchel). Vidíme jakousi hru na velké divadlo, chybí divadelní, ale i lidská zkušenost a mnohdy jsou zde porušovány i základní divadelní principy. Naopak potvrzením toho, že i tihle mladí mohou zvládat "náročnější – dospělejší" divadlo bylo **CANTERVILLSKÉ STRAŠIDLO** souboru **BILÁ PONOŽKA ze stejného DDM Kopřivnice**. Typově vhodně zvolené rozvržení rolí a nápaditá stylizace napomáhá mladým aktérům zvládnout i hodinovou adaptaci podle hotového scénáře. Zcela z jiného soudku pak byly **RUCE od divadla NA KRAJI při DDM Fokus Nový Jičín** (ved.: Věra Matysková). Spojení tématu rukou, které mohou způsobit spousty dobrého i zlého, s knihou jako kronikou historie lidstva nabízí v jejich podání velice zajímavou a působivou montáž obrazů, které nutí člověka zamyslet se nad osudem lidstva. Snaha sdělit vážné téma a pokusit se o vlastní výpověď, to je to, co je a snad bude mladému divadlu vždycky vlastní. Jen škoda, že to někdy zůstává spíše uvnitř. Je těžké najít způsob, jak navenek vyjádřit to, co si uvnitř myslím. Jedním s přístupů mladých k divadlu je i zdánlivě hrani "o ničem" formami, které bourají klasické divadelní konvence. Zahlédli jsme jej v představení souboru **TĚLESO XY z Kopřivnice**, která pseudo-parodizovala původní text Josefa Skupy **KRÁL SYRAKUSKÝ**.

O tom, jak může inscenace dětského divadla vzniknout z tvořivé hry s předměty nás přesvědčily **KUFRY souboru VĚDÍČEK z DDM Fokus Nový Jičín** (ved.: Věra Matysková). Nápadité obrazy vytvořené z těl a kufrů nám zprostředkovávají příběhy věcí i jejich majitelů. Je jich možná ale až příliš mnoho na to, aby byl divák schopen udržet pozornost a neztratit se v toku komplikovaného děje.

Poměrně obtížným, přesto však oblíbeným žánrem dětského divadla, jsou recitační vystoupení, které v Ostravě prezentovalo celkem sedm souborů. Převedení děje lidových písniček do divadelního tvaru **HRAJEME SI S PÍSNÍČKAMI** předvedl **BAMBULÍNEK** pod vedením Štěpánky Bojkové a bylo to veselé, spontánní a dětsky hravé. Tvůrčí pedagogický potenciál Anny Ševečkové ze **Základní školy v Komorní Lhotě** je obdivuhodný, neboť se žáky z několika tříd zrealizovala hned čtyři recitační vystupy. Na všech byl patrný velmi vhodný dramaturgický výběr předlohy adekvátní věku interpretů (Josef Hanzlík: **PRINC A ŽELVA**; Ilja Hurník: **JAK VRABCI CESTOVALI**; Jiří Žáček: **APRÍLOVÁ ŠKOLA**; Jiří Havel: **CO SI POTAJÍ VRABCI ŠEPTAJÍ**), ale i to, že tyto pokusy už nejsou zdaleka jen "zpestřením" školní výuky, ale i svébytnou a velmi kvalitní dětskou tvorbou. Podobně by se dalo hodnotit i

představení **O VESELÉ MAŠINCE** (Jan Čarek) od třídního kolektivu **2. B ze ZŠ Školská z Karviné** (ved.: Marta Gelnarová) – obdivuhodný výstup překvapivě u tak malých dětí. Velmi inspirativní, ze shora uvedených hledisek, byla také recitace textů Ivana Jirouse: **KDO TU NECHCE SPÁT** v podání **STŘELEK z Českého Těšína** pod vedení Ivy Doudové.

Sympatickým zpestřením krajské přehlídky bylo i školní divadlo **ZLATOVLÁSKA souboru KLÍČEK ze ZŠ Fryčovice** v podání věkově různorodé skupiny dětí. Na obtížnost uchopení hotových scénářů dětského divadla poukázalo představení **PRINCEZNA NA HRÁŠKU** (dramatizace Mirka Slavíka) **herecké školy ROLNÍČKA z divadla DUO Frýdek-Místek** (ved.: Jan Kukuczka), které se neubránilo deklamaci textu a možná až příliš obtížným hledání motivu jednání pro aktéry hlavních postav. O co zajímavější by toto představení bylo, kdyby vycházelo z původní předlohy a více se odvinulo od dětské hry a improvizace.

Celkem tento třídní maratón absolvovalo cca 200 účinkujících a zhruba o stovku větší počet diváků. V Ostravě se zkrátka opět "urodilo" - bylo se opravdu na co dívat. Dětská a dospělá porota nakonec k přímému postupu vybrala OTESÁNKA a do širšího výběru doporučila CANTERVILLSKÉ STRAŠIDLO.

Tomáš Doležal

ZLÍNSKÝ KRAJ

Přehlídka recitátorů Uherské Hradiště

(jedinými údaji, které se redakci podařilo získat o průběhu recitační přehlídky v Uherském Hradišti, jsou tyto:)

- I. kategorie (2. a 3. tř. ZŠ) – *ocenění bez postupu*: Petr Vašků, Rožnov pod Radhoštěm
 II. kategorie (4. a 5. třídy) – *postup do celostátního kola*: Martin Henzély, Kroměříž, Petr Žlebek, ZŠ Valašské Meziříčí
 III. kategorie (6. a 7. třídy) – *postup do celostátního kola*: Gabriela Šáchová, Kunovice, Eva Josefíková, Uherské Hradiště
 IV. kategorie (8. a 9. třídy) – *postup do krajského kola*: Michal Malěr, Rožnov pod Radhoštěm, Lucie Romanová, Uherské Hradiště

Porota:

1. – 3. kategorie Doc. Jiří Pelán, JAMU Brno
 Jana Křenková, ZUŠ Žďár nad Sázavou, JAMU Brno
 Jaroslav Dejl, ZŠ Třebíč
3. – 4. kategorie Ema Zámečnicková, ZUŠ Na Střežině, Hradec Králové
 Jaroslav Nešpor, Střední a vyšší pedagogická škola Kroměříž
 Dalibor Hofman, Gymnázium Uh.Hradiště

Dětská scéna v Uherském Hradišti

...ač sama o sobě dosti rozsáhlá, byla součástí akce ještě rozsáhlejší, totiž Divadelního festivalu Žebříňák, který krom ní čítal ještě oblastní kolo Šrámkova Písku a několik hostů. Žebříňák pojížděl mezi supersálem Klubu kultury a o něco intimnějším prostorem nedávno krásně obnovené Reduty v budově bývalého jezuitského gymnasia a jeho dětská trasa byla zdlána od čtvrtého rána 4. 4. do pátečního poledne 5. 4. Milníky bylo osm divadelních inscenací (včetně slovenského hosta - Beranových pokusů ZUŠ z Bánovců nad Bebravou) a pět drobnějších předneso-divadelních kousků. Úlohy posturku se ujala porota ve složení Bohumila Plesníková, Zuzana Varhaníková a Luděk Richter (vozka), která ve čtyřech zastávkách popovídala s cestujícími.

Úroveň jednotlivých vystoupení byla dosti různorodá.

KUK ZŠ Zachar Kroměříž: Ženich pro čertici - Nepříliš dobrý (užvaněný, motivačně i dějově kostrbatý, myšlenkově řídký a špatně vystavěný) text mnoho možností k jednání nedává. Vedoucímu, letitému zkušenému ochotníkovi, se žel nepodařilo najít cestu k otevření dětské tvořivosti, na interpretaci děti nemají a tak zůstalo u reprodukce.

MARETKA ZŠ Vidče: O Tanečníci - Místní pověst v podání menších dětí působí spíše jako sympatické divadelní odsokočení si folklórního souboru. Když dojde na tanec, jsou si děti najednou jisté, když dojde na slova, deklamují. Na jednání nedojde.

ZUŠ Uherské Hradiště (H. Nemravová): Oko mrtvého - Dětská detektivka je založena na napjatých vztazích mezi kluky a holkami cca dvanáctiletými. Slabinou je mizivá práce s mizanscénou, statická dějová a převážně verbální a ne příliš uspokojivé rozuzlení.

ZUŠ Uherské Hradiště (K. Hofmanová): Ten, kdo tě miluje - Rozvedená anekdota o tom, co způsobí anonymní a neadresné vyznání lásky v partě děvčat trpí nevystavěností dějovou a zmatkem tématickým. I na anekdotu je pak dlouhá. Zbudou žánrové obrázky.

MALÁ SCÉNA ZUŠ Zlín: Obrázky z dívčí školy - Příběh z anglické dívčí školy, v níž nad hloupými a tyranskými učiteli, vnučujícími své praktické poznatky o držení vařečky, vítězí děvčata se svým snem o motýlích. Nefunkční scénografie, barvy, kostýmy, muzikálové písničky, „tatínku, nezapomeň, dneska je středa!“, herecká suverenita hraničící s předváděním se televizních hvězd.

KLIKA ZUŠ Rožnov pod Radhoštěm: Prší - Příjemné pásmičko veršů dětí jevištně přirozených, na tuhle poesii snad už ale trochu přerostlých. Nejpříjemnější jsou tam, kde dostanou šance k pohybové akci. Škoda, že jich nedostanou víc.

ZUŠ Uherské Hradiště (H. Nemravová): Dlouhá pouť - Touha doma nepříliš vnímané Roberty po vynucení si zájmu je jistě aktuální. Využití polštářů v proměnlivých funkcích nápadité. Ale kdo projevila před rodiči jaké předsevzetí a proč se najednou rodina k ní změnila? Jen proto, že je nemocná? Ale k tomu nebylo předchozího děje příliš potřeba. Téma dobré, leč nezpracované.

GYMNÁZIUM Kroměříž: Půlnoční myš - Pásmo veršů velkého ironika, satirika, parodisty, mystifikátora, prostě člověka humoru mistrně slovesně formulovaného - Christiana Morgensterna, realizované s vážností až existenciálně tragickou. A přítom mluví tak hezky, že jako jedním z nemnoha je jim i rozumět.

ZUŠ Uherské Hradiště (H. Nemravová): Prevít - Vyprávění tříletého a sotva narozeného kluka realizované dvěma dorůstajícími dívkami jazykem šesti, sedmiletých dětí. Umí vztahy, dobře zpřítomňují... Ale proč tak zle? Máma je zásadně „ona“ (a to ještě s patřičným opovržením), říká se jí (s patřičným despektem) „děvenko“ a hlavní cíl je rozbrečet ji.

KLIKA ZUŠ Rožnov pod Radhoštěm: Toman a lesní panna - Tři tragicky vážné vypravěčky a proti nim Toman na tyči dětského koníčka s papírovou hlavou. Pohledná, lyrická vonící lesní panna v průsvitné říze a také jede na jelenovi z rodu papírových malůvek. Svede Tomana z cesty, tragédie vrcholí a zpoza paravanu vylétají Tomanovy svršky... Žánr?

Nakonec (byť chronologicky by patřilo na začátek) a podrobněji to nejlepší:

ZUŠ Uherské Hradiště (H. Nemravová): Naša Divá Bára

Skupina starších děvčat a dvou chlapců si „přivlastnila“ Divou Báru nejen jejím přenesením do slovácké jazykové oblasti a doplněním o řadu (vesměs organicky začleněných) písní a her téže proveniencce, ale i současným divadelním jazykem a náznakem citění dnešních mladých lidí. Hraje se na bílé laděné scéně, vymezené třemi závěsy, v prostých, převážně bílých kostýmech a s několika náznakovými rekvizitami mnohdy užívanými v metaforických vícevýznamech. To vše vyznívá velmi sympaticky, i přes několik podstatných otázek, z nichž nejdůležitější jsou: Zůstává Bára stranou proto, že je opravdu z jiného těsta, nebo je jiná proto, že je ostatními vystrkována? Kdo je houslista, co pro Báru znamená, čím jí přitahuje? A tedy také jaké je vyznění příběhu? Hraje se především o odstrkování? O osudové lásce? O osudu? O tom, že každý je svého štěstí strůjcem? Nebo o něčem dalším? Shrnutí: Naša Divá Bára je slibná inscenace s řadou nápaditých, metaforicky pojatých míst i citlivě zahraných okamžiků, která k tomu, aby se stala uceleným myšlenkovým, citovým i estetickým zážitkem, potřebuje pár „malíčků“: domyslet a přesně si pojmenovat hlavní téma, myšlenkově dotáhnout a sdělit význam postavy houslisty, za nímž Bára v závěru odchází, dobudovat ve významu a v důrazech řetěz klíčových situací od strašení správce a jeho domnělé smrti přes gradované opuštění Báry nejen vesnickými dívkami, ale i jejími jedinými přáteli farskou neteří a studentem Jozkou, vrcholnou scénu noci v márnici s domněle mrtvým

správce, až po houslistův zásah a jejich společný odchod; a také zlepšit mluvu a dokázat postavu „ustát“ i navzdory možným pubertálním reakcím publika. Již teď je však inscenace zajímavým příspěvkem k dětskému divadlu jako objevné otevření nabídky klasické české literatury pro současné uvažování divadelní i lidské a skutečným oživením „povinné“ četby. Porota proto nominovala tuto inscenaci k přímému postupu na celostátní Dětskou scénu 2002. (Mimoходом: divadelní plodnost Hany Nemravové je až obdivuhodná.)

TEMPERKA, ZUŠ Třinec: Proxima Centauri Drogensis

Robert by rád Kristě vyprávěl o hvězdách a četl jí Malého prince, ale její dvě kamarádky míří jinam. Prvá sní o bohatství, druhá o kariéře krasavice. Když dosáhnou těchto met, nevydrží ani nevyhraněná Krista a přes Robertovu snahu se vydává za klamným štěstím. To je hra sedmi dospívajících děvčat a dvou mládenců, jejíž modelovost je ještě umocněna postavami tří démonů - chamtivosti, závisti a klamného štěstí, vedených démonem vši závislosti. Téma i prostředky přitažlivé a příznačné pro tento věk. Právě v jejím souladu s tvůrci je jedna z předností inscenace. Těmi dalšími jsou očividně zaujetí, přemýšlivost, pracovitost, snaha dobrat se obsahu i formy a také v rámci dětského divadla nadprůměrné herectví. Naopak na straně otázek, rezerv či nedostatku je: Zbytečné a znejasňující zdvojení lákadel v podobě samotných démonů a ještě květin v jejich rukou. Poněkud papírový chlapec Robert by potřeboval jisté zlidštění. Nevysvětlěn je zájem obou závislosti propadlých dívek na „svedení“ Kristy? Ne zcela je vybudován vývoj dívčích postav do náruče závislosti tak, abychom byli ochotni překročit práh pouhé modelové informace a ztotožněním s postavami si připustili, že i my můžeme být takto ohroženi. Ne zcela přesně je vedena postava Kristy, a to jak v základní charakteristice, tak ve vývoji v průběhu děje; zpočátku působí spíše jako povrchní „milování“ chytivá slípka a není tak docela jasné, proč jí Malý princ (a s ním i Robert) imponuje. Ne zcela přesně je pojmenování závislosti reprezentovaných démonů: touha po krásných šatech a obdivu není závist a klamně štěstí má oproti dvěma zbývajícím poněkud neurčitý obsah (ostatně projevuje-li se u Kristy touhou po „bouráku“, neliší se příliš od chamtivosti). Ne zcela přesvědčivý je závěrečný boj Roberta o vytržení Kristy ze závislosti - nemá-li vzniknout dojem, že to tak trochu zkusil a vcelku lehce „v tom“ Kristu nechal potřebovat by zesílení; abychom mohli dojít ke katarzi. Používám-li opakovaně spojení „ne zcela“, signalizují tím, že náznaky či náčrty v inscenaci přítomny jsou - jde jen o to vyzdvihnout je a dát jim správné místo a správnou sílu v tom kterém okamžiku. A nenechme se mýlit ani tím, že opticky zabírá odstavec „výtek“ větší plochu než odstavec „kladů“. Temperka pokračuje - byť tentokrát na modelově uchopeném materiálu - v své cestě za zobrazením současných problémů současných dětí v současné společnosti. Není to naplňování známých a doporučených postupů a forem, nýbrž umělecké hledačství na velmi slušné úrovni; a jako takové samozřejmě tu a tam i narazí. Porota považovala tuto inscenaci za velmi zdatného „soupeře“ hradištské Divé Bary a po jistém váhání o tom, která miska vah jest o chlupe těžší (zatímco Bára dává při dopracování větší naději, Proxima je v tuto chvíli „hotovější“, což může být i její limit), navrhla Proximu Centauri Drogensis do širšího výběru na celostátní Dětskou scénu 2002.

Žebřík je pryč, prach za ním se usazuje, ale majitel povoznictví Standa Nemrava jistě už chystá píci, přípravky i stáje pro jeho návrat v roce příštím. Dobře dělá.

Luděk Richter

CO DNES A CO ZÍTRA

PÁTEK 14. 6.

8.00 - 11.30

SLŠ-A prezence recitátorů s doprovodem

11.45 - 12.00

SLŠ-A informační schůzka s recitátory a jejich doprovodem

12.00 - 13.00

oběd - recitátoři

13.00 - 14.00

SLŠ-2 dílna pro recitátory II. kat.

SLŠ-3 dílna pro recitátory III. kat.

SLŠ-4 dílna pro recitátory IV. kat.

14.00 - 16.00

SLŠ-A zahájení recitační části DS 2002, vystoupení recitátorů II. kat.

14.00 - 21.30

prezence **seminaristů ND**

17.30 - 19.00

SLŠ-A beseda lektorského sboru s recitátory II. kategorie a jejich doprovodem

SLŠ-1 diskusní klub pro doprovod recitátorů

III. a IV. kat. + seminář A

SLŠ-3 dílna pro recitátory III. kat.

SLŠ-4 dílna pro recitátory IV. kat.

19.00 - 20.00

večeře - recitátoři - soubory

21.45

ND informační schůzka se seminaristy

Sobota 15. 6.

7.00 - 8.00

snídaně - recitátoři

7.30 - 8.15

snídaně - soubory

8.00 - 8.45

SLŠ-2 dílna pro recitátory II. kat.

SLŠ-3 dílna pro recitátory III. kat.

SLŠ-4 dílna pro recitátory IV. kat.

8.30 - 12.30

semináře pro dospělé

MěÚ = seminář B

ZUŠ-DT = seminář C

Nivy = seminář D

9.00 - 11.15

SLŠ-A vystoupení recitátorů III. kat.

9.30 - 11.15

1. blok vystoupení souborů

kino Život je pes

Děti ze ZŠ Třebotov

kino Pohádky na dobrou noc

6. ZŠ Jablonec nad Nisou

kino Otesánek

Divadlo - divadelní studio

Dramacentra, oddíl Lidičkové,

DDM Ostrava - Mariánské Hory

ND Stalo se v Hameln

Horní - Dolní ZŠ Sloupnice

11.15 - 12.30

oběd - recitátoři

12.00 - 14.00

oběd - soubory

12.30 - 14.00

SLŠ-A beseda lektorského sboru s recitátory

III. kategorie a jejich doprovodem

SLŠ-1 diskusní klub pro doprovod recitátorů

II. a IV. kat. + seminář A

SLŠ-2 dílna pro recitátory II. kat.

SLŠ-4 dílna pro recitátory IV. kat.

14.30 - 14.45

ND zahájení přehlídky souborů

14.45 - 16.30

1. blok vystoupení souborů

kino Život je pes

Děti ze ZŠ Třebotov

kino Pohádky na dobrou noc

6. ZŠ Jablonec nad Nisou

kino Otesánek

Divadlo - divadelní studio

Dramacentra, oddíl Lidičkové,

DDM Ostrava - Mariánské Hory

ND Stalo se v Hameln

Horní - Dolní ZŠ Sloupnice

17.00 - 18.00

MěÚ diskusní klub pro seminaristy

17.30 - 18.00

ND-S diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů

17.30 - 18.30

Nivy dětský diskusní klub

17.30 - 19.00

večeře - recitátoři

18.30 - 19.45

večeře - soubory

19.00 - 21.00

SLŠ-T Společenský večer pro recitátory

20.00 - 21.15

Nivy dětský diskusní klub

20.00 - 21.15

MěÚ veřejná diskuse o inscenacích 1. bloku

VYSVĚTLIVKY:

SLŠ Střední lesnická škola

ND Národní dům

ZUŠ Základní umělecká škola

Nivy Kulturní dům Nivy

kino kino Vesmír

MěÚ Městský úřad

DĚTSKÁ
SCÉNA

Deník Dětské scény - Trutnov 2002. Číslo 0.

Redakce: Iva Dvořáková, Zdeněk Dlabola, Petra Rychecová, Klára Hradilková, Pavel Kocych. Foto: Zdeněk Fibír. Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka - 13.6.2001 v 23.35. Vychází - 14.6.2002 ve 12.00. Náklad - 300ks.